

HÂDİSELER KARSISINDA

Son Telgraf

BİR SÖYLEDİKLERİ ÖTEKİNİ TUTMUYOR

Alman devlet adamlarının söylediği nutuklar da başkalarına benzemiyor. Hitler'in muavini Hess'in son söylediği nutukta, bazı cümleler memleket dahilinde neşredilen metinlerde gayri mevcud, harice verilenlerde mevcud imiş. Geçenlerde de böyle olmuştu. Bir diğer Nazi şefi radyoda başka türlü söylemiş, kendi ajansları bu nutku başka türlü vermişti. Peki, neden bu zevatin bir söyledikleri bir söylediklerini tutmuyor?

BOYALI BACAK NASIL ŞEYMİŞ?

Holivuddaki sinema yıldızları, ipekli çorablara boykot ilan etmişler. Buna mukabil bacaklarını resamlara boyatıyor, üzerlerine resimler yaptırıyorlarmış. Çoraba karşı, Holivuddaki boykotu anlayamadık. İstanbuldaki gibi, orada da mı çürük çorab imal ediliyor?.. Orada da mı pahalya satılıyor.

Bacak boyatmak modasına gelince; bu, pek de cazib olmasa gerek. Çünkü, kadın bacağı esasen göz boyayan bir vasıttır. Yazın, ekseriya, çıplak kadın bacaklarına bakıp aldanmıyor muyuz?

27 DAKİKA DURAN SEYRÜSEFER VE BİZ

Evvelki gece, Harbiyede, bir otobüsün tekerleği çıkmış. Burada, seyrüsefer tamam 27 dakika inkıta uğramış. Nihayet tekerlek tamir edilmiş, tramvaylar ve otobüs de yoluna devam etmiş. Bu havadis üzerinde, bakıyoruz

da gazeteler hiç asabiyet göstermiyorlar. Sanki, adı bir vak'adan bahseder gibi yazıyorlar. Bir otobüsün tekerleğinin çıkması, neden yoldaki tramvayları 27 dakika bekletiyor?

Bizde, seyrüseferin inkıta uğraması ne kadar ehemmiyetsiz telâkki ediliyor, yarabbi? Bu şehirde, saatle işine gidip gelmek mecburiyetinde olan hiç kimse yok mu?

YENİ KELİMELER VE YENİ TERİMLER

«İstanbul atletizm ajanlığı tarafından tertib edilen dekaton Fener stadında dün ilâh..»

Yukarıya aldığım ibarede dört tane, dilimize yeni girmiş yabancı kelime vardır. Korkuyorum, bir gün, gazeteler, yalnız fransızca yazarlar, mekteplerde çocuklar da yalnız, yeni terimlerle yazarak, biz, okuma yazma bildiğimiz iddiasından mahrum edeceklər. O vakit ne yaparız?

TELEFONLAR KESİLİNCE...

Evvelki gün telefon şebekesine bir arıza olmuş. Saatlerce, birçok muntakalarda telefon muhaberatı kesilmiş. Bundan dolayı, üzülen, kızan aboneler olduğu gibi, memnun olanlar da bulunmuştur. Çünkü, telefonla mütemadiyen rahat-siz edenler, angaryadan konuşanlar, ricada bulunanlar dalka - avukluk yapanlar öyle çoktur ki, bu gibi muhaverele muhabat olanlar, birkaç saat için başlarını dinleyebilmişlerdir.

Bize gelince, bu muhabere inkıtaından ne üzüldük, ne de memnun olduk. Çünkü, fakirhanede esasen telefon yoktur.

AHMED RAUF

İstanbul'da Hayvanat Bahçesi

Bu Bahçenin Kaça Malolacağı Tedkik Ediliyor

Şehrimizde büyük bir hayvanat ve nebatat bahçesi kurulması için tetkikler yapılmaktadır. Esasen M. Prost'un plânında bu iş için Sultanahmedde bir yer ayrıldığından bu bahçelerin bir an evvel tesisi faydalı görülmektedir. İlk tetkiklerle Londra, Peşte hayvanat bahçeleri müdürlükle rinden izah ve katalog istenmiştir. Ayrıca böyle bir bahçe için icabeden bütün hayvanların kaçma mal olabileceği ve bahçenin tesisi masraflının neye baliğ olacağı da hesap edilmektedir.

Bu iş pek masraflı olduğu takdirde evvelâ yalnız hayvanat bahçesi kurulacak, nebatat bahçesi bilâhare tesis edilecektir.

Nevyork Sergisinde Satılan Sigaralar

Amerikaya Yenden Sigara Gönderildi

İnhisarlar umum müdürlüğü tarafından Nevyork sergisinde satılan sigaraların 3 üncü partisi de bittikten 4 üncü parti sigara gönderilmiştir.

Buna sebep; sigaralarımızın Amerikada pek büyük bir rağbet görmesidir.

Sergide Türk sigarası satın alanlar, mektubla sergi komitemize müracaat ederek bu sigaraları Nevyork fuarı haricinde nere-lerden tedarik edebileceklerini sormuşlardır.

Şimdiye kadar Amerikada bir bayilik ihdas edilemediğinden bunlara müsbet cevap verilememiştir.

Fakat ahiren İnhisarlar idaresi; bu hususta maruf bir Amerikan firması ile anlaşmış ve sigaralarımızın Amerikada satışını bu firmaya vermiştir.

1 Yıl Mektebe Devam Etmeyen Talebeler

Mazeretsiz olarak 1 veya daha fazla yıl mekteblere devam etmeyen talebelerin kayıtlarının hemen terkin olunması dün Maarif Vekâletinden maarif müdürlüğüne bildirilmiştir.

Bu emir bütün ilk, orta ve lise müdürlüklerine tebliğ edilecek ve bu kabil talebelerin künyeleri yeni ders yılı defterlerine devrolunmayacaktır.

Bacalar Sık Sık Temizlettirilecek

Belediye talimatnamesi mucibince bütün ev sahipleri bacalarını sık sık muayene ve temizletme mecbur oldukları halde buna ekseri semtlerde riayet edilmediği görülmüştür.

HABİSİLER KARSISINDA Gazeteler

İKİDAM:

Ali Naci Karacan bugün «Türkiye ve İtalyanlar» adlı başmakalesinde Türk - İngiliz ittifakından sonra Alman ve İtalyan gazetelerinin memleketimize karşı yaptıkları negriyati mevzuu bahsederek diyor ki:

«Böyle kahrman bir milletin dostluğu tehditlerle tecavüz etmelerile kazanılmaz. Bilinmelidir ki, Türkiye'nin dostluğu kadar düşmanlığı da kuvvetlidir.»

A. N. Karacan yazısını şöyle bitiriyor:

Hulâsa; İtalyan gazetelerinin neşriyatı beynelmilel siyasî vaziyetin bugünkü icablarını sulh cephesi namile kurulan muazzam binayı düşünmeden tertib olunmuş mugalâta ve hezeyanlardan ileri geçemez.

CUMHURİYET:

Bugünkü başmakale sahibi Yunus Nadi «Hatay davamızda telâkki tarzları» yazısı ile totaliter devletlerin Hatay meselesinin halinden sonra aldıkları vaziyeti mevzuu bahsederek diyor ki:

«Totaliter memleketlerin daha dün kadar Türkleri haklı gösterdikleri bu meselenin mes'ud halli karşısında bugün mugalataya sapmaları, onların siyasetinde samimiyetten eser bulunmadığına canlı bir delildir.»

Yunus Nadi makalesinde Alman, İtalyan matbuatını tenkid ve Hatay davasını izahattan sonra makalesini şöyle bitiriyor:

«Akdepiş ve Balkanlar emni-

yetinin takviyesi kendilerini kızdıran ve Hatay işi gibi en haklı bir davranın adalet ve medeniyet yolları halinde güllük mugalâtalara sevkeden bir sebep olmuştur.»

TAN:

Başmakale muharriri Sadri Ertem «Neden kabahatli aramıyor» adlı yazısında diyor ki:

«Hakikatte Almanyanın tabii hayat şartlarına mâni olan, kendi politikasından başka bir kudret yoktur. Kendi politikasının kendisine yaptığı fenalığı hiçbir Avrupa devleti ona reva görmüyor.»

YENİ SABAH:

Hüseyin Cahid Yalçın «Hâlâ o dert» adlı yazısında sulh cephesine iltihakımız karşısında Almanya ve İtalyanın aldığı vaziyeti izah ettikten sonra yazısını şöyle bitiriyor:

«Berlin ve Romadan taşan hırs ve hiddet, kin ve düşmanlık tezahürlerine bakınca ne kadar iyi yaptığımıza bir kat daha kanaat getiriyoruz.»

VAKİT:

Asım Us «Yeni buhran alâmetleri» adlı yazısında Avrupa'nın vaziyetini izah ediyor ve diyor ki:

«Sulh cephesi memleketleri Avrupa milletleri arasındaki anlaşamamalı sulh yolu ile bertaraf edebilmek için mümkün olan her şeyi yaptılar ve yapmaktadırlar; bütün bu gayretlere rağmen harb tehlikesi gene bertaraf edilemez ise bundan mütevellid ağır mes'uliyet Almanya ile İtalyaya aid olacaktır.»

Turistler İçin Konforlu Oteller

Bekârlar İçin de Ucuz Oteller Yapılacak

Turistler için şehrimizin muhtelif semtlerinde konforlu oteller tesisini düşünen Belediye reisliği diğer taraftan bekâr işçiler, memurlar ve alelûmum bekâr serbest meslek erbabı için de ucuz ücretli ve büyük bir otel inşasını muvafık görmüştür.

Şehrimizin merkezi yerinde 500 yataklı bir otel tesis edilerek burada 10 kuruş mukabilinde bir yat ve otelin lokanta kısmında da yine ucuz bir ücretle her gün yemek verilmesi düşünülmektedir.

Bu şekilde kurulacak 1 inci otelin kazanacağı rağbete göre de hemen 2 inci ve üçüncüleri inşa olunacaktır.

Bazı büyük şehirler belediye-leri tarafından açılan ve çok ucuz bir ücretle bir bekârın yatma, iâşe ve çamaşır ihtiyaçlarını temin eden yurdlara mütâasıl buluna-

cağ olan bu otellerin; bugünlerde inşa ve idare masrafları tetkik olunacaktır.

Beynelmillel Tütün Kongresi

Eylülün 25 inde Bremende Toplanıyor

Eylülün 25 inde Almanyanın Bermin şehrinde birinci beynelmillel tütün kongresi toplanacağı beynelmillel tütün ilmi birliğinden ticare odasına bildirilmiş ve hükümetimizin de iştiraki temenni olunmuştur.

Kongreye şarki Afrika, Brezilya, Bulgaristan, Güba, Romanya, Danzig, Mısır, İspanya, Fransa, Yunanistan, Macaristan, Hindistan, İtalya, Japonya, Hollanda, Polonya, İsveç ve İsveçre hükümetleri iştirak edeceklerini şimdiden bildirmişlerdir. Diğer devletlerden henüz iştirak etmeyenler de ayın 15 inde kadar müracaat edeceklerdir.

Hükümetimizin bu kongreye resmen iştirak etmeyeceği bazı tütün tüccarlarımızın şahsın kongrede hazır bulunacakları tahmin olunmaktadır.

Silivrinin İmar Plânı

Silivrinin imar plânı hazırlandı. Mimar Sabri dün valiyi ziyaret etmiş plânı etrafında izahat vermiştir.

Beden Terbiyesi Kanunu

Kanunun Tatbikine Trakyadan Başlanacak

Yeni kanun ile halkımıza tahmil edilen «Beden terbiyesi mükellefiyeti» nin tatbiki etrafında esaslı hazırlıklara geçilmiştir.

Bunun memleketimizin her tarafında birden yapılması çok geniş bir teşkilâta ihtiyaç gösterdiğinden kısım kısım tatbikata girişilmesi kararlaştırılmıştır.

Öğrendiğimize göre ilk olarak Trakyada işe başlanacaktır. Bu suretle evvelâ Edirne'de «Beden terbiyesi mükellefiyeti» tatbik olunacaktır.

Bunu müteakib da İstanbul ve Akdeniz muntakasından mecburi beden terbiyesi teşkilâtı kurulacaktır.

Eminönünde İmar İşleri

Karaköy Köprüsü 20 Santim Yükseltilecek

Eminönü meydanındaki yıkma faaliyeti durmuş gibidir. Belediyeler bankasından alınacak beş milyon liradan bir kısmı belediyenin eline geçtikten sonra tekrar faaliyete hız verilecektir.

Karaköy köprüsü yirmi santim yükseltilecektir. Pros Eminönü meydanının müstakbel projesini hazırlarken bu noktayı gözönünde tutmuş, meydanın ona göre doldurularak yükseltilmesini muvafık bulmuştur.

Gümrük Muhafaza Komutanının Teftişleri

Gümrük muhafaza teşkilâtının tetkik etmek üzere Trakyaya giden umum kumandan general İbrahim Lütfi Karapınar ve muhafaza başmüdürü Hasan Koper hudut muntakalarındaki teftişlerini bitirmişler ve Çanakkaleye geçmişlerdir. Sahil ve deniz teşkilâtı da teftiş edilecektir. Kumandan ve başmüdür bir haftaya kadar şehrimize döneceklerdir.

Beynelmillel Kayak Müşabakaları

Almanya beden terbiyesi kayak sporları müdürlüğü, hükümetimize müracaat ederek 940 senesi ikincikanununda Garmisch - Partenkshende yapılacak olan beynelmillel kayak müşabakalarına Türk sporcularını da davet etmiştir.

Türk-Fransız Ticarî Anlaşması Uzatıldı

Türk - Fransız ticaret anlaşması temmuz sonuna kadar temdit edilmiştir. Yeni anlaşma 1 ağustostan itibaren meriyete konacaktır.

Bir de bu Danzig bahsinde tutulması lâzım gelen bir notadır ki, hakikatte Danzig meselesi değil, bundan çok geniş bir Avrupa politikasıdır: Almanya Danzig üzerine yaptığı tazyik sulh cephesini dağıtacağını müddetli. Filhakika eğer bu cephe herhangi bir sebeple, Polonyaya manyaya karşı koruyamazsa, gülr. Ve o zaman otoriter devletler, Avrupada istedikleri hegemonyayı kurarlar. Bunun önüne geçebilecek olan yegâne kuvvet, bu kurulup da tedricen kuvvetleşen te olan sul ve mukavemet cephesidir. Hitler, Danzig üzerine tazyik etmeye başladığı tazyik ile Polonyaya değil, bütün cepheye karşı dan okumaktadır. Bu meydana kuma ile, tecavüz ve sulh cephesi arasında Avrupanın mukavemetini tayin edecek derecede muvafık bir mücadele başlamış olmaktadır.

(Devamı var)

KÜÇÜK HABERLER

★ Almanyadan gelmekte olan «Tarhan» vapuru on güne kadar limanımıza gelecektir.

★ Eldivenciler bugün Sanayi birliğinde bir toplantı yapacaklardır.

★ Koza fiatları 54, 55 ve 64 kuruştur.

★ Tekirdağ'da havacılık kurslarını 25 kişi ikmal etmiştir.

★ Vali, dün Beyoğlundaki inşaat mahallerini teftiş etmiştir.

★ Hasan Ecza deposu yangını tahkikatı son safhasına girmiştir.

★ Türk - Yugoslav Afyon anlaşmasıyle merbutlarının tasdikleri hakkındaki kanun lâiyhası meclise verilmiştir.

★ 43 derecelik incir rakıları yakında piyasadan kaldırılacaktır.

★ Bugün Amerikalıların milli bayramlarıdır. Bu münasebetle sefir Mak Moray Amerikan kolonisinin tekrikâtını kabul edeceklerdir.

★ Şehir mütehassısı Prost Fransaya gitmiştir. Ağustos nihayetinde gelecektir.

★ Bone Fransanın Ankara sefiri Massigli'yi kabul etmiştir.

★ Adliye Vekili Fethi Okyar Londradan Parise gitmiştir.

★ Eski Çekoslovakya Reisicumhuri bir nutuk söylemiş ve netice olarak «Çekler, hazır bulununuz, Diktatörler ergeç düşeceklerdir» demmiştir.

★ Hitler Hamburgdan Berline dönmüştür.

Mareşal Çakmak 8 Gün İzmirde Kalacak

Büyük Erkanharbiye Reisimiz Mareşal Fevzi Çakmak, bugün Çeşmede merasimle karşılanacaktır. Ordu birliklerinin faaliyetini teftiş edecek olan Mareşalımız, akşam İzmirde dönecek. Güzel Yalıda karşılanacaktır.

Mareşalın İzmirde 8 gün kalacağı anlaşılmaktadır.

Muallimlere Ev

Devlet memurlarına ucuz ve taksitle yapılan evlerden muallimler de istifade edeceklerdir.

Plâj Bülülleri

No. 24

Yazan: İskender F. SERTELLİ

— Hakınız var, hanımefendi! Burada tanımadığınız kimselere şarkı söylemenin hiç de manası yoktur. Fazla tevazu insana da ima zarar verir. Haydi yüzelim.

— Arkamızdan gelen yok mu?

— Ne münasebet. Hiç kimse ben varken cesaret edemez. Burası Süadiye değil. Floryada bulunduğumuzu unutmayalım.

— Yüzmek her yerde bir değil mi? Sahilde kum.. Deniz.. Ve nihayet dalgalar... İnsan, plâj deyince bunlardan başka bir şey hatırlar mı?

— Doğru amma, Floryanın bir hususiyeti vardır. Burada insan eli metre, yüz metre denizde yü-

rüyor da yine su dizlerinden yukarıya çıkmıyor.

— O halde iyi yüzmek için adam akıllı açılmalıyız..

Konuşarak ilerlediler.

Ve iyice açıldılar.

Celâl, çocukların yüzdüğü derinlikten bir türlü ayrılmıyor. O da Süadiyedeki ressam Necdet gibi yüzmekte çok acemiymiş ve iyi yüzmeğe hiç de istidadı, cesareti yoktu. Arkadaşının arkasından gıpta ve hayranlıkla bakıyor:

— Kâfir oğlan, bu kadını elimden alacak. Bana koklatmıyacak. Diyordu.

Celâl, Selinin çok kurnaz bir

kadın olduğunu da uzaktan sezmemiş değildi. Fakat, parası vardı:

— Yapsa yapsa biraz paramı çeker, diyordu, fakat Sremedi yolmağa başlarsa, o zavallının yolunacak bir şeyi yoktur. İki gün içinde tüyünü dökmüş kaza döner.

Selin, görünüşe bakılırsa, Sremedi daha münevver ve yolunmağa daha müsaid görmüş benzi yordu. Çünkü, Selinin fikrine göre, münevver bir erkeği yolmak daha kolaydı. Bir gün evvel sahilde konuşurlarken, Selin, Sermede:

— Ben Külhanbey ruhlu cahil erkeklerden çok korkarım, demişti. Onlar sefahet âleminde pişmişlerdir.

Celâl, Selinin ne demek istediğini anlıyordu. Fakat bütün konuşmalara ve bu anlayışlara rağmen, iki arkadaş, Onun temiz bir aile kızı olduğuna hükümetmişlerdi. Onların görüşüne göre, Se-

lin serbest büyümüş, hür fikirli, hatta Avrupa görmüş, biraz da şımarık bir kızdı. Başka bir ak-sayan tarafı yoktu. Sesi, sözü, boyu bosu, yürüyüşü, bakışları.. Hasılı her şeyi güzeldi. Her hareketi cazibeli. Çok sempatikti. Gözlerindeki kuvâimlir insanın kalbini bir anda tutuşturabilirdi.

Celâl ona çok vurulmuştu.

Selin, Sermede seviyordu amma. O biraz daha tecrübeli, biraz daha soğukkanlı bir erkekti. Hiç bir zaman olduğu gibi görünmez ve muhitine düşündüklerini söylemezdi. Galiba Selini aldatan da onun bu tarafıydı. O parasızdı.

Halbuki Seline paralı görünmüştü. Sermedin uzağı görüş kabiliyeti de vardı. Halbuki Selin onu çok tecrübesiz ve bilhassa hiç bir şeyin ötesini göremiyen bir adam olarak tanıdı.

Zaten insanları aldatan da bun-

lar değil miydi? Olduğu gibi görünmemek.

Celâl kendi kendine söyleniyordu:

— Yarın kokusu çıkar amma.. Neye yarar? Selin işi anlayınca: «Bunlar kokoz kimselermiş..» diyip benim de semtime uğramıyacak. Bu kadar güzel ve kendi ayağıyla ayağımıza gelmiş bir kadını kaybetmiş olacağım.

Bir aralık, sahilde Selin'e şarkı söyleten gençlerden ikisi Celâlin yanına sokuldu. Bunlardan birisi gülerek sordu:

— Ne güzel sesi var, hanımefendinin... Akrabanız mı?

Celâl birdenbire tereddüde:

— Hayır, dedi, niçin sordunuz?

İki genç gülererek - ördek gibi suyun içine dalıp çıktılar - ve ilk önce konuşan genç başını sallıyarak ilâve etti:

— Biz, sizin akrabanız sanıyor-

Günün Meselesi:

Bu Yıl İstanbul'da 8 Orta Mekteb Açılıyor

Bina Vaziyeti Müsaid Mekteblere Şubeler İlâve Edilecektir

Maarif müdürlüğü önümüzdeki ders senesi için İstanbul'da mekteb ihtiyacı üzerindeki tetkiklerini yakında bitirecektir. Şimdiye kadar yapılan tetkikat İstanbul'un yeniden 8 orta mektebe ihtiyacı olduğunu göstermiştir.

Bu mekteplerden üçü şehir civarında ve beşi de şehir içindeki kazalarda açılacaktır. Ayrıca binası müsaid bütün orta mekteblere şubeler ilâve edilecektir. Çifte tedrisat usulünün

bu seneden itibaren kaldırılması dolayısıyla İstanbul'da mekteb ihtiyacı artmıştır. Vekâlet, talebenin mualliminden daha iyi istifadesi ve muallimin talebeyi sık sık yoklamaya imkân bulabilmesi için sınıflarda talebe adedini azaltmak kararında olduğundan bina vaziyeti müsaid olan bütün mekteplerin tamiratla tevsiini münasib görmekteyiz. Bu suretle açılacak şube adedi de arttırılacaktır.

Bu Seneki Yerlimallar Sergisi

Sergi Komiseri Dünyaya Faaliyete Geçti

On birinci yerli mallar sergisi hazırlıkları çok ilerlemiştir. Sergi komiserliği dünden itibaren Galatasaray lisesinde faaliyete başlanmıştır. Sergide pavyon inşasına da başlanmıştır.

Serginin açılmasına on sekiz gün kalmıştır. Bu müddet zarfında pavyon inşaatı tamamen bitmiş olacaktır. Güzel San'atlar akademisi dekoratör profesörlerin mürettebat bir heyet dünyaya pavyon inşaatı işlerini tetkik etmiştir. İnşaat bu heyetin nezareti altında yapılacaktır. Tenvirat işleri de aynı heyetten sorulacaktır. Bu seneye ilk defa olarak böyle bir heyet teşkiline lüzum görülmüştür.

Yeni Şilepler İsmarlanıyor

Bu Vapurlar Ticaret Eşyası Nakledecekler

İngiltereye sipariş edilecek on bir vapura aid mukavele projelerinin esaslarını hazırlamak üzere teşkil edilen komisyon mesaisine devam etmektedir. Komisyon bu işi hafta sonuna kadar bitirecektir. Şehrimizde bulunan münakalat reisii Ayet mukavele projelerini Ankara'ya götürecektir ve Vekâlete izahat verecektir.

İngiltereye ismarlanacak vapurlar arasında frigorifik tesisatlı şilepler de vardır. Bu gemiler ticaret eşyalarının en iyi limanlara naklinde kullanılacaktır. Yeni şilepler sayesinde, şimdiye kadar naklinde müşkülâtla rastlanan birçok ticaret eşyalarının yabancı memleketlere sevki mümkün olacaktır.

No. 27

Sekreterin girdiğini gören hizmetçiler ayağa kalktılar.

Genç kız acı gibi bakarak:

— Her halde burada çok canımız sıkılıyor Madam Bil! dedi.

— Canım sıkılmıyor desem yalan olur. Şu kapağı görmüyor muyum, her zaman içimden bir ürperme geçiyor.

Bunu söylerken mutfağın dibindeki ağır bir kapağı gösterdi:

— Bu kapağı, Sarı Yanis'in şarab mahzenlerine inen kapıdır, dedi, kimse bu kapıdan içeriye giremez. Ancak kendisi...

Genç kız sükkunle cevap verdi: — Çünkü Sarı Yanis mühim evrakını burada muhafaza ediyor. Bana öyle söylemişti.

Ah! kadın şüpheli bir tavırla genç kıza baktı:

— Acaba? Dedi, keşke şu kapağı

Köy Kâtipleri Yetiştirilecek

Yeni Kurslar Bu Ay İçinde Açılıyor

Köylere malûmatlı kâtipler yetiştirmek maksadıyla her tarafta kurslar açılacaktır. Kurslar bu ay içinde faaliyete geçecektir. Bunlarda vilâyetler hukuk işleri, maarif, sıhhat nüfus müdürleriyle defterdarlar ve köy büroları şefleri ve diğer alakadar daire müdürleri «öğretmen» olarak çalışacaklardır.

Kursa iştirak edecek olan köy kâtipleri kursların sonunda imtihana tâbi tutulacaklardır.

Herkes Sayfiyeye Gidebilir mi?

Bir arkadaşımız: «İstanbul'da az kazananlar sayfiyeye gidebilirler mi?» Mevzuu bir anket açmış. Cevap veren okuyucuların hemen hepsi, bu suale menfi cevap veriyorlar. Hatta, biri:

— Değil, bir yaz mevsimi bir sayfiyeye gitmek, üç gün, bir deniz kenarı köyünde dinlenmek bile mümkün değil, diyor.

Bu fikir, doğrudur. Çünkü, meselâ, sayfiyede oturan bir diğer okuyucu şöyle cevap veriyor:

— Sayfiyedeki ev kirası, oranın hayat pahalılığını bir tarafa bırakın. Ben yalnız her gün işime gidip gelmek için, 62 kuruş nakil vasıtası parası ödemeğe mecbur kalıyorum.

BURHAN CEVAD

KISA POLİS HABERLERİ

★ Şoför Kadri'nin idaresindeki 1537 numaralı otomobil ile Süleyman'ın idaresindeki (Lüleburgaz 4) numaralı otomobil Pangaltıda çarpışarak her ikisi de hasara uğramışlardır.

★ Şoför Mustafa oğlu Abdullah'ın idaresindeki 3717 numaralı kamyon Nişantaşında Çınar sokagında apartman kapıcısı Alinin üç yaşındaki kızı Nejlâya çarparak ağır surette yaralamıştır.

★ Rumelhisarında Necibin bağında bir kızla dans etmek yüzünden çıkan kavgaya neticesinde Hisarda oturan Necib oğlu Mustafa Vefah Abdurrahman oğlu Ömeri başından yaralamıştır.

★ Büyükdada Balıkcılar caddesinde manavlık eden Hasan adında biri odasında ölü olarak bulunmuştur. Yapılan muayene neticesinde Hasan'ın kalb sektesinden öldüğü anlaşılmıştır.

★ Fenerde oturan Yusuf adında biri alacak yüzünden çıkan kavgaya neticesinde Cibalide oturan İsmail oğlu Mustafayı bıçakla sol kolu altından ağır surette yaralamıştır.

★ Küçükpazarda oturan Mehmed oğlu Hüseyin ve Kasımpağadada oturan Mişon oğlu Vitali adında iki genç Floryada denizde boğulmak üzere iken kurtulmuşlardır.

★ Pangaltıda Ergenekon caddesinde İbrahim'in kasab dükkanında çırak Ahmed oğlu İsmail kayma makinesine et kıyarken elini makineye kapmıştı.

★ Üsküdar'da, Salacak Orta sokak 24 numaralı evde oturan Hüseyin oğlu Ruza adında biri sarhoşlukla evin camlarını kırarak, kırılan cam parçalarıyla elinden yaralanmıştır.

POLİS Ve.. Mahkemeler

Önce içmişler Fakat Sonra ..

Arkadaşını Öldüren Katil Suçunu inkâr Etti

Üç ay evvel, Çatalca'da, arkadaş Arif çavuşu tabanca ile öldüren ahçı Hüseyin Uçarın duruşmasına dün öğleden sonra İstanbul Ağırceza mahkemesinde başlandı.

Tahkikat evrakı münderعاتına göre hâdisse şöyle olmuştur:

Ahçı Hüseyin Uçarın samimi bir arkadaşı olan maktul Arif çavuş, vak'a gecesini arkadaşının dükkânına gidiyor. İki arkadaş bir müddet suradan buradan konuşuktan sonra Arif Hüseyine şarab almasını söylüyor. Hüseyin arkadaşının dediğini yapıyor. Geç vakte kadar dükkânda şarab ve rakı içtikten sonra evlerine gitmek üzere dükkândan çıkıyorlar. Maktulün evinin önüne geldikleri zaman Arif arkadaşına, içmeye gerek bir kahve içmesini rica ediyor. Beraber eve giriyorlar. Bir müddet gene tatlı tatlı konuşuyorlar. Fakat bir ara, bir alak meselesinden dolayı aralarında münakaşa çıkıyor, münakaşa gittikçe şiddetleniyor. Birbirlerini galiz küfürlerle hakarete başlıyorlar. Nihayet Hüseyin Uçar cebinden tabancasını çıkararak, Arifin üzerine ateş ediyor. Arif aldığı yaradan tesirle derhal can veriyor. Hüseyin kısa bir müddet odanın içinde şaşkın şaşkın dolaştıktan sonra, lâmbayı söndürerek, odadan çıkıyor, evine gidiyor.

Hazırlık tahkikatında Arif çavuşu öldürdüğünü ikrar eden Hüseyin Uçar, mahkemede suçunu inkâr etti ve şunları söyledi:

— Hâdisse gecesini, Arif ile dükkânda içtikten sonra onun evine gittik, bir odaya girdik. Arif kahve pişirdi. Kahvelerimizi içtikten sonra cebinden bir tabanca çıkardı ve bana:

— Şu lâmbayı tut, tabancanın fşeklerini çıkaracağım, dedi. Arif tabancayı kurcalarken, tabanca ateş aldı ve arkadaşım sol memesinin üstünden yaralandı. Arif böylece kazandı kendini vurdu, ben onu öldürmedim.

Şahidlerden Çatalca komiser muavini Mümtaz da dedi ki:

— Vak'a gecesini bir beki kara-kola gelerek, Arif çavuşun vurulduğunu haber verdim. Derhal maktulün evine gittik. Arifin metresi Saime, onu arkadaş Hüseyin Uçarın öldürdüğünü söyledi. Bizler sonra Hüseyini evinden çağırarak, Ona Arifin cenazesini göstererek:

— Bak bakalım gözleri açık mı, kapalı mı?

Diye sorduk.

Hüseyin ölüye yaklaşınca titremeğe başladı. Üzerine fenalık geldi. Arif tabanca duramadı, düştü. İki

Eski Sevgilisine Bıçak Çekmiş

Önce İçki İçmeyen Adam Her Gece Sarhoş

Mesrut suçlara bakan Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesi, dün, birkaç senedenberi beraber yaşadığı, Keziban isiminde bir kadını dövmekten ve bıçakla tehdet etmekten suçlu, Küçükpazarda, Alipaşa hanında ikamet eden hamal Şabanın duruşmasına başlandı.

Davacı Keziban mahkemede hâdiseyi şöyle anlattı:

— Şabanla üç dört yıldanberi karı koca hayatı yaşıyoruz. Şaban bidayette bana çok iyi bakıyordu. Her istediğimi alıyordu, her ihtiyacımı temin ediyordu. Bir iki sene, kendisiyle gayet iyi geçindik, fakat sonra aramızda gıcık, Şaban benden soğudu. Artık eskisi gibi evine bakmıyor, beni ihmal ediyordu.

Eskiden ağzına bir damla içki koymıyan Şaban, her gece eve sarhoş geliyor, beni tahkir ediyor ve sık sık döğüyordu.

Geçenlerde bir akşam gene eve zilturuna sarhoş geldi. Ehemmiyetsiz bir meseleden dolayı benimle kavga etti. Bunun üzerine ben de onu evimden koğdum. Ve bir daha evime gelmemesini söyledim.

Dün gece odamda bir arkadaşla oturdum. Şaban geldi, onu içeriye almak istemedim. Şaban zorla eve girdi, beni bayıltıncaya kadar döğdü, sonra da bıçak çekti.

Şaban mahkeme kapısında kendisini affetmem için bana çok yalvardı. Eğer huzurunuzda da özürlüler ve bir daha evime gelecektir beni rahatsız etmezse, söz verirse onu bu seferlik affedeceğim.

Hâkim suçlu Şabanı dönerek:

— Söz veriyor musun? diye sordu. Şaban şu cevabı verdi:

— Efendim, mademki Keziban artık beni istemiyor, ben de bundan sonra onun evine gitmiyeceğim, hatta geçtiği yoldan dahi geçmiyeceğim, namus ve şerefim üzerine söz veriyorum.

Davacı Keziban mahkeme salonundan, çıkarıldıktan sonra, şahidler sorguya çekildi. Bunlar, Şabanın Kezibanı döğdüğünü ve bıçakla tehdit ettiğini söylediler.

Hâkim, şahidlerin sözleriyle Şabanın suçunu sabit gördü ve onu üç gün hapis cezasına mahkûm etti; fakat sabıkalı bulunmadığı için cezasının tecilini karar verdi.

arkadaş onu kollarından tutarak bir mindere oturtular. Kendine gelince, Arifi kimin vurduğunu sorduk.

Hüseyin, yeis ve nedametle: — Ben vurdum, dedi ve suçunu itiraf etti.

Muhakeme bazı şahidlerin de sorguya çekilmeleri için başka bir güne te'el edildi.

İhtimalle karşılaşacağını hesap etmişti. Tekrar çantasını açtı, başka bir anahtar çıkardı ve bu anahtarla alt gözleri de kolayca açtı. Bu gözlerden birincisinin muhteviyatını dikkatle gözden geçirdi. İşine yarar bir şey bulamadı. Bu gözü tekrar kapadı ve kilidledi.

Nihayet dördüncü gözü açtı. Elleri bu gözün kanadını açarken hafifçe titreyordu. Çünkü son ümidi, son talih bu göze münhasır kalmıştı.

Kapağı açtı, içinde birkaç mücevher kutusu vardı. Bu kutuları ayrı ayrı çıkardı, birinde, üç aydanberi zihniyi işgal eden şeyi buldu. Avucunda tuttuğu küçük kutu kırmızı maroken kaplı idi. Açtı ve geniş bir nefes aldı:

— Ooh! dedi.

(Devamı var)

Telefon Klübü

Tetkikatın Verdiği Netice iyi Değil

Telefon işlerinde bazı yenilikler yapılmakta olduğunu yazmıştık. Bunların en mühimini telefon klüpleri meselesi teşkil etmektedir. Bu hususta tetkikat yapmak olan telefon müdürlüğü elde edeceği neticeyi Vekâlete bildirecektir.

Şimdiye kadar yapılan tetkikat şehrin muhtelif yerlerine telefon klüpleri kurulması meselesinin pek kolay olamayacağını göstermiştir.

Para işleyen telefon makinesi dünyanın her tarafında bir tek para atılmak suretile işlemekte dir. Halbuki 7,5 kuruş iki adet paradan mürekkebdir. Telefon müdürlüğü bundan bu mahzurları tesbit ettikten sonra Vekâlete vereceğini karara göre hareket edecektir.

İleride telefon ücretinin beş kuruşa indirilmesi muhtemel görülmektedir. O vakit telefon klüpleri meselesi daha kolay halledilecektir. Ancak bu işin bir an evvel intaç edilmesi zarureti karşısında bazı fedakârlıklara katlanılması ihtimali de mevcuttur.

Lisan Öğretici Ders Plâkları

Gümrüksüz İthal Edilecek

Son zamanlarda şehrimizde ve Ankara'da ecebi lisanı öğrenmek isteyenler yeni bir usule rağbet etmeye başlamışlardır. Bu usulün esasını öğretici plâklar teşkil etmektedir.

Maruf plâk fabrikaları; Avrupa'nın meşhur lisan mütehasşlarına doldurttukları birkaç seri üzerine lisan dersleri tertib etmişlerdir. Hemen bütün ecebi memleketlerinde bu plâkları gördüğü rağbet üzerine de mevzuu benışletmek bu suretle maruf ve benışletmiller profesörlerin derslerini plâğa almışlardır.

Bu plâklardan memleketimizde de kolayca istifade edilebilmesi için Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti ahiren yeni bir karar vermiştir.

Dün şehrimizdeki alâkadarlara bildirilen bu karar mucibince bade bu kabil yabancılara öğretici ve bir metoda bağlı ders plâklarından hiç bir gümrük resmi alınmayacak, bunlar serbestçe memleketi ithal olunabileceklerdir.

İngilizler Bizden Tütün Alıyorlar

Bu Yıl 5 Milyon Kilo Tütün Satacağız

Bazı mühim İngiliz firmalarının, bu yıl memleketimizden mühim miktarda tütün satın almak için tetkiklere başladıkları şehrimizdeki alâkadarlara bildirilmiştir.

Bu malûmata göre; İngiltere, her sene haricen 100 milyon kilo tütün satın almaktadır. Bunun 90 milyon kilosu Amerikadan, kalan kısmı «şark tütünü» yetiştiren memleketlerden tedarik olunmaktadır. İngiltere «şark tütünü» satan memleketlerin başında da Yunanistan bulunmaktadır. Geçen sene içinde Yunanistandan İngiltereye 922 milyon dramı kıymetinde şark tütünü ihraç olunmuştur.

Bizden pek mahdud miktarda tütün alan İngiliz firmalarının organizasyonun halli takdirinde; bu yıl bizden 5 milyon kilodan fazla tütün alacakları anlaşılmaktadır.

Müteharrik kuvveti beş beygiri ve işçi sayısı 10 u geçmeyen balık konserve fabrikalarının, 1 temmuzdan itibaren muamele vergisinden istisnaları kararlaştırılmıştır.

Aynı yolun yolcularından Nuriye Akçıl, Fatma Tombul, Nerzhe Aydın

Muamele Vergisi Ahnıyacak Fabrikalar

Bu maddeye göre beş beygiri ve işçi sayısı 10 u geçmeyen balık konserve fabrikalarının, 1 temmuzdan itibaren muamele vergisinden istisnaları kararlaştırılmıştır.

HALK FİLOZOFU

Kendimizden Çok Seyyahı Seviyoruz

Bugünlerde bir otel tiryakiliği baş göstermiş benziyor. Gün geçmiyor ki, gazetelerde, filân yerde bir otel inşasından bahsedilmesin. Edirne'de turistik bir otel yapılacakmış. Güzel Çamlıca'da da asri bir otel yapılacakmış; o da iyi. Yakacakta, Boğaziçinde, Alemdağ'da, şurada bu rada, hulâsa abuhavası her hoşunuza giden yerde bir otel inşaatı ettirmeğe kalkışıyoruz. Bu inşaatın bütün esbabı mucibesi «turist celbi» noktasında toplanıyor.

Memlekette, hakikaten bir otel meselesi vardır. Evvelki yıl, hükümet bu mevzuu tetkik etmiş, Türkiye'de, muhtelif kabiliyetle kaç otel bulunduğunu tesbit etmişti. Neticeyi gösteren rakamlar cidden hazinedir. Fakat, zannediyoruz ki, otel işini evvelâ, buraya keyif etmeye gelecek seyyahın ihtiyacı bakımından değil, bizzat vatandaşların huzur ve rahatı bakımından tetkik etmek lâzımdır. Birçok Anadolu kasabasında yapılacak otel ve yemek yiyecek bir lokanta bulamazken, bay ve bayan turisti ettirmeğe kalkışmamız, pek garib olmaz mı?

Bilhassa, Anadolu'nun dört bir köşesini gezen Vekâletler umumî müfettişleri ile, diğer büyük müesseseler müfettişleri, Anadolu'nun otel ve lokanta derdine çok yakından vakıflardır.

Teftiş gönderdiğimiz kendi memurlarımıza sıhhi ve rahat bir otel ve lokanta teminini düşünmeden evvel, heves ve hulâsa peşinde dolaşan seyyahı düşünme mize hayret ediyorum.

Nerede kaldı ki, yalnız otel yapmakla seyyah getirilemez. O da ayrı bir mesele.

REŞAD FEYZİ

İstinye Dokları Tamir Edilecek

Tamir ve İslah İşine 200.000 Lira Harcanacak

İstinye doklarının tamir ve tevsi işi tetkiklere devam edilmektedir.

İstinyenin hayatı faaliyetini istinye dokları teşkil ettiğinden fabrikaların tevsiine büyük bir ehemmiyet verilmektedir. Dokların tamir ve tevsiine ilk anda (200,000) lira sarfedilecektir. Bu tamirat arasında havuzlardaki makine aksamının yenilenmesi de vardır.

Fabrika amelesinin yıkanması ve soyunup giyinmesi için tesisat yapılacağını yazmıştık. Amelelere mahsus olmak üzere fabrika eivarındaki boş araziye bir de lokanta ve kahvehane yapılacaktır. Amele sabah kahvaltısı ile öğle yemeğini bu lokantada ucuzca yiyecek ve, yemekten sonra da amele gazinosunda istirahat edebileceklerdir.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi Işık Yüzü Görmeyen Yol

Şehrin ana yollarından biri olduğu halde, İstanbul şehri kurulduğundanberi fener, ışık yüzü görmeyen bir yol varsa orası da Edirnekapi - Eyüb yoludur. Bu yol son günlerde şöyle böyle biraz tamir görür gibi oldu ve bir kısmı da hâlâ tamir edilmektedir. Fakat, adına ışık denilen şey, acaba buraya ne vakit gelecektir?

Buradaki karandaktan başka iki tarafın mezarlık ve servilik olması burasını geceleri büsbütün simsiyah eilmektedir. Önümüzü kıştır. Kışın ise bu kapkaranlık yoldan binlerce kadın ve çocuk geçmektedir. Artık bu sene olsun belediyemiz bu yolu aydınlatarak yolcuları büyük bir sıkıntıdan kurtarmalıdır.

Aynı yolun yolcularından Nuriye Akçıl, Fatma Tombul, Nerzhe Aydın

ÖLÜM ÇENBERİ

Çeviren: MUAMMER ALATUR

ZABITA ROMANI

bir duvar ördürse de, ben de kurtulsam... Bu kapağı gözüm ilise ilise günün birinde hasta olacağım. Sanki müteveffa lord hortlayacak da, bu kapıdan içeriye girecekmiş gibi, bir manzara aklıma geliyor da, beynim dönüyor. Hani Afrikada öldürülen lordu biliyorsunuz, değil mi?

Mis Holanda bir kahkaha salıverdi:

— Madam Bil, benim sizden bir ricam var. Araba şuracığa kadar gidip bana posta pulu alamaz mısınız? Hiç pulum kalmadı.

Madam Bil hemen ayağa kalktı:

— Peki kızım, dedi, niçin almıyayım?

Genç kız, kadının kendine kanaat hasıl ettikten sonra, birinci kata çıktı. Fişer'in gidişini nasıl takib etti ise, ahçı kadının gidişini de öylece seyretti.

Yalnız kaldığını anlayınca, azimle faaliyete geçti. El çanta-sından küçük bir kutu çıkardı. Bu kutunun içinde yepyeni bir anahtar vardı. Doğruca Sarı Yanis'in yatak odasına gitti, kapağı açtı,

içeriye girdi ve kasanın karşısında durdu.

Tereddüde mahal yoktu. Kasayı açıp içinde ne bulunup bulunmadığını anlamak, onun için bir dakikalık iş olmuştur.

Bu kasanın dört gözü vardı. İkisi kilidsizdi ve zaten içlerinde de o kadar alâkayı celbedecek evrak yoktu. Bu gözlerdeki evrak Sarı Yanis'in Arravudluktaki emlakinin idaresine taallük eden şeylerdi.

Fakat alt kattaki iki göz kilidli idi. Zaten genç kız da böyle bir

Asyada Propaganda Harbi Var

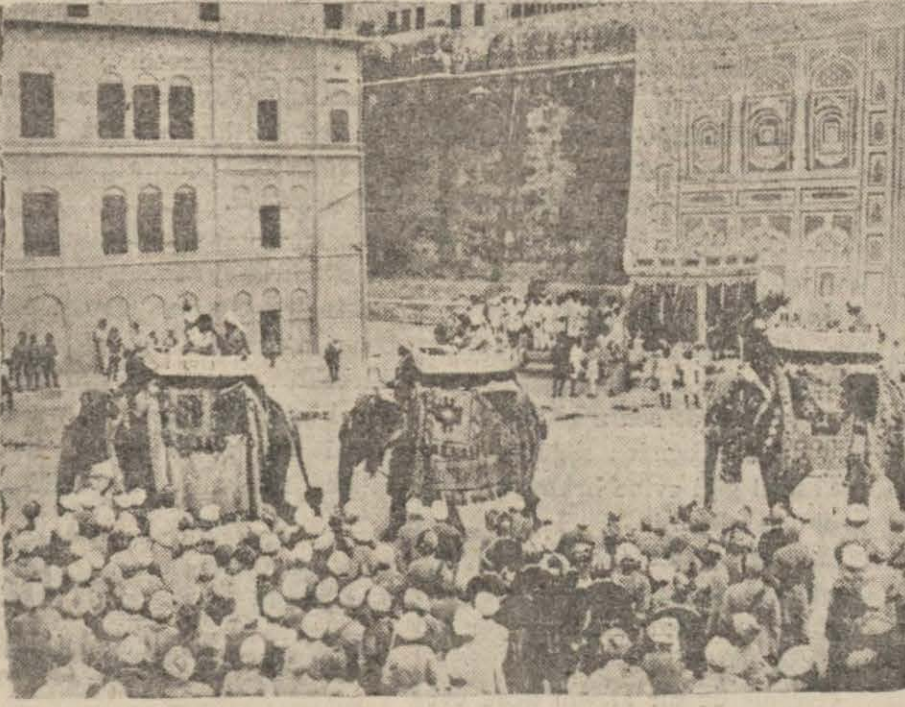
Gizli Teşkilâtlar Nasıl Çalışıyorlar?

Almanya Bu İşe Bir Senede 20 Milyon İngiliz Lirası Sarfediyor

Mihverin Asyada Yaptığı İşler

Mihver devletlerinin faaliyeti yalnız Avrupa münhasır görünmüyor. Yeni gelen İngiliz gazetelerinden anlaşıyor ki Alman, İtalyan ve Japon propagandası İngiliz idaresinde bulunan yerlerde kendini her vakit duyurmaktadır. Taymis gazetesinin muhabiri tarafından verilen malûmata göre Hindistanda bu propaganda mevcuttur. Hindistana giden İtalyan ve Almanlar çok defa kendilerini gazeteci olarak gösteriyorlar.

Eğer bir harb olursa Hindistanın yerli hükümdarları, Raciaları, Mıhraceler ve saire hep İngilizlerle beraber olacaklar, İngilizlerle her suretle yardım edeceklerdir. Diğer taraftan Hind müslümanları da müslüman Arnavud-lugun İtalyanlar tarafından malûm şekilde alınmasını hiç unutmıyacaklardır. Onun için mihver

Hindistanın merkezi Bombay'da bir merasim günü

devletlerinin Hindistandaki propagandaları muvaffakiyet göster

recek gibi değildir. Hindistanın İngilizlerle olan siyasi ittifaklarına bakarak müstakbel harb için Hindistanda ümidlere düşenler hesaplarında isabet edemiyorlar. Çünkü Hindistana yeni bir teşkilâtı esasıye kanunu verilmesi ve Hindlilerin teşkil haklarının tanınması gibi meselelerde bazı politik adamları şöyle düşünmüşlerdir: İngiltere bugün Avrupa işleriyle çok meşgul bulunuyor. Bu Hindliler için büyük bir fırsattır. Bundan istifade ederek pazarlıkta İngilizlerden daha fazla şeyler istenebilir.

Fakat demokrat devletlerin teşkil ettiği cepheye yardım etmek fikrinde bulunan Hindliler bunu doğru bulmamışlardır.

Hindistanda bir çok dedikodulara yol açan bir keyfiyet de Almanyanın sabık İktisad nazırı, sabık Millî banka müdürü meşhur Doktor Şaht'ın Hindistanda dolması olmuştur. Hindistan gazeteleri Doktor Şaht'ın bir an evvel dönüp gitmesini yazdılar. Çünkü Bombaya çıktığı zaman Hindlilerden biri kendisini karşılamış ve kendisinin Hindistandaki Nazilerin başı olduğunu söylemiştir. Ondan sonra Doktor Şaht'ın Hindistanda dolması bir hayli dedikodulara yol açmıştır.

İngiliz gazetelerinin yazdığına göre Almanyann Arabistan işleriyle meşgul olan Doktor Groba isminde bir muhtesassı vardı ki şimdi Eubüssuud yanına gönderilmiştir.

(Devamı 7 inci sayfada)

Meraklı Şeyler

SEYYAH PRZEVALSKI

Birkaç hafta evvel, Nikola Prezevalski'nin doğumunun 100 üncü yılı kutlandı.

1839 da, Smolensk'de dünyaya gelen bu genç zabıt coğrafyaya, tabii ilimlere meraklı idi. 22 sene sarki Si-beryada, Mogolistanda, Tibet'de dolaştı, tetkikatta bulundu.

Mogolistan, (Tangut'lar diyarı), (Zezan'dan Tibete), (Klakhta'dan sarı nehir kaynağına doğru) adlı eserleri çok kıymetlidir ve almanca, ingilizceye, fransızcaya tercüme olunmuştur.

Przevalski, 1888 de Tian - Chan dağlarında tetkikat için bir sefer he-yetli tertib etti, yola çıktı.

Fakat, Karakul'da hastalandı. 39 ilkteşinde arkadaşlarını yatağının baş ucuna çağırdı. Şu vasiyette bulundu: «Beni İssky Koul gölü kıyısına gömünüz. Mezar taşının üzerine şu sade kelimeleri yazınız: Seyyah Przevalski.»

Ve 1 sontesrin sabahı gözlerini hayata kapadı. Arkadaşları, vasiyetini yerine getirdi.

Bu metin, yılmaz ve cesur seyyahın 3,380 gün seyahat ettiği ve bu müddet içinde 33,000 kilometre yol gittiği hesab edilmiştir.

BİR BALINA BALIGININ VÜCÜ - DÜNDE NELER VAR?..

Balina balıklarının en küçüğü 120 tondan aşağı değildir. Bu iri vücudlu balığın neden mürekkep olduğunu öğrenmek isterseniz aşağıki satırları okuyunuz:

56,590 kilo et; 25,751 kilo iç yağ; 22,326 kilo kemik; 5,700 kilo kan; 5,318 kilo barsak; 3,158 kilo dil ve 1,153 kilo deri.

120 tonluk bir baline balığından, ağırlığının yüzde 24,30 nisbetinde, yani 29,070 kilo balık yağı alınır. Bunun yüzde 59 u iç yağından (yüzde 32 si kemiklerden, yüzde 9 u da etinden ve barsaklarından çıkarılır.

Balina balığı en çok Margarin imalinde kullanılır. Sabun, mum, ispirto gibi şeylerle yapılır. Peynirlikte, de-bagatte, levantacılıkta, kunduracılıkta da istifade olunur. Baline yağından çıkarılan gliserin mevaddı müstaklel sanayinde işe yarar.

ALIKLIK NÜMUNESİ

Genç bir köylü, Haydarpaşada tren-den iner, Üsküdar'da hamallık eden bir hemşehrisinin yanına gider. İşkele başında bir kahvede bulur. Dereden tepeden konuşurlar.

Bir aralık hemşehrisi kalkar, denizden iki gaz tenekesi su alır ve:

— Ne yaparsın, der. Geçim dünyası bu! İş bulamadım. Şu tenekeleri aldım. Denize girenler hastalara banyo yapmaları için deniz suyu taşıyorlar. Tenekesi beş kuruş... Allah bereket versin... Geçinip gidiyorum işte...

Köylü, ertesi sabah erkenden kalkar, deniz kenarına gelir. Sular bir karış kadar çekilmiş. Köylü bunu görürnce kendi kendine:

— Anlaşılan bizim hemşehri bütün gece uyumamış, su taşımış... Der.

Doktorun Öğütleri:

ÇARPINTI

Ekseriyetle yemekten, hazzımsızlıktan ileri gelir. Bu kalb hastalığına alâmet değildir. Çarpıntının önüne geçmek kolaydır. Bunun için sinirleri teskin etmek, heyecana kapılmamak ve mideye dikkat etmek, hazmı batı şeyler yememek kâfidir.

HİKÂYE

Ne Aradım, Ne Buldum

Çeviren: İskender F. SERTELLİ

Kumral, kara gözlü, sevimli bir kızdı.

Her akşam Londranın sisli caddelerinden geçer. Old City'de yüksek bir apartmanın dar merdivenlerini tırmanarak ortadan kaybolurdu.

Bir akşam, yolda, kendisi kadar güzel olmiyan genç bir arkadaşına rastladı.. Ayakta konuştular:

— Bu gece gelecek misin?

— Belli değil. Babam tiyatroya giderse, muhakkak gelirim.

— O halde dokuza kadar beklerim.. Dokuzdan sonra biraz kitab okur, yatarım.

— Gurbay Jülyet..

— Gurbay Nelly..

Ayrıldılar. Dar merdivenli apartmana giren genç kızın adını bu kısa konuşmadan sonra öğrenmişti. Geceyi bekledi..

Akşam üstü onun kaç numara-lı odaya girdiğini uzaktan takip ederek öğrenmişti.

İşte saat dokuz.

Jülyetin babası besbelli tiyatroya gitmemiş olacak ki, kendisi meydanda yoktu.

Merdivenin üst sahanlığında dolaşıyordu. Dokuzu on geçe kapıya yaklaştı.

Kendi kendime soruyordum:

— Bu ne cür'et?! Tanımadığım bir kızın odasına bu saatte nasıl ve ne hakla girmek istiyorsun?

Kendi kendime cevap verdim:

— O, benim yıllardanberi aradığım bir tiptir. Ben serseri bir adam değilim. Benim de onun gibi kimsen yok. Hali, tavı, yürüyüşü, sesi hoşuma gitti. Aynı zamanda ağır başlı bir kız. Belli ki, namuslu bir iş sahibidir. «Gece biraz kitab okur, yatarım.» demesinden hoppa, sefahate düşkün bir kız olmadığı anlaşılıyor. Bana bir zampara gibi kapısına balta olacak değilim. Anlaşırsam, evleneceğim.

Ne kötü huy. Ben, vicdanıma karşı daima böyle her yaptığım ve yapacağım işin hesabını veririm. O gece de kapının önünde bu hesabı verdikten sonra, yavaşca elimi uzattım.. Ve kapıyı vurdum.

Gözlerimin önünde onun tatlı hayali uçuşu, kulaklarımda onun sıcak sesi çınlıyordu. İşte yine o ses..

Jülyet, sen misin? Biraz bekle.. Açıyorum şimdi kapıyı..

Belli ki, güzel Nelly yatağına girmiş, soyunmuş dökülmüş, kitab okuyordu.

Bir kaç saniye sonra kapıyı açtı.

— Neden geciktin, Jülyetçim?

Nelly kapıyı çabuk açmak için, elektrigi açmağı unutmuştu. O-

danın içi zından gibi karanlıktı.

Genç kız söyleniyordu:

— Yeni dalmışım.. Vallahi bugün o kadar yorgundum ki. Baban geç gitti galiba? Neden cevab vermiyorsun? Hakkın var.. Bu saatte bir kibar delikanlının odasına geldiğini kimsese göstermek istemiyorsun!

Yavaşca içeri girdim.. Kapiyı kapadım. Genç kızın çok şakacı bir mahlûk olduğuna hükmetmiştim. Bir kenarda duruyordum. O, odanın sağındaki gardroba yaklaştı.. Duvardaki elektrik düğmesine bastı.

— Hay aksi şeytan.. Ampul yanmış galiba..! Yedek bir lâmbam da yok. Gördün mü şu benim talihimi?! Sen halbuki bana, çok talihli olduğumu söyler durusun! Talihim olsaydı, şimdi seni aydınlıkta kucaklar, öperdim..

Genç kızın sesi bir denbire kalinlaşmaya başlamıştı. Kendi kendime acaba yabancı bir adamın odasına mı girdim?! Diye şüpheye düşmüştüm. Halbuki o bana Jülyet diye hitab ediyordu.

— Demek ki baban bu gece geç gitti, öyle mi?

Diye söyleniyor ve elektrigi açmağa çalışıyordu:

— Belki de cereyan kesilmiştir.. Hele bir kaç saniye bekiyelim. Ortalık aydınlanmazsa, bu gece de karanlıkta soyunursun, Jülyetçim!

Ve gardrobun gözünü çekerek: — Belki burada bir mum bulurum..

Diyordu. Mum ararken ilâve etti:

— Ah, şu babanı kandırsan da, bir an evvel birbirimize kavuşsak.. Evlensek. Vallahi usandım artık her gün böyle kılık kıyafet değiştirmekten. İki saatle, üç saatle ne ruhumu, ne sinirlerimi tatmin etmek kabil olmuyor. Nihayet ben de damarları her dakika tutuşan genç bir erkeğim. İtiraf ederim ki - bu sözleri her gelişinde tekrarlıyorum ya - artık ta-

hammülüm kalmadı.

yet? Bu gece koyun kadar kal. Sabaha kadar doğuncuya kadar.. Lâncıncıya kadar kollarını yat! Bu saadeti bir gece olsun bana tatlı meleğim!

Komedyayı anlamışım.. Mek için kendimi güldürdüm.

Eğer bu sırada elektrigi gelmemiş olsaydı, tesli dudakları ile üzerime rak beni kucaklıyacaktı.

Sert bir sesle:

— Nelly...

Diye bağırdım..

Ve karşımda, prokasi karmış olan delikanlının hayranlıkla yüzüme baktım.

— Affedersin, oğlum.. rayı ararken, yanlışlıkla maraya girmişim...

Fazla bir şey konuşulmaması için odasından çıktı.

RADYO
Ankara Rad

BUGÜN

- 19 Program
19.05 Müzik (Szymanow)
yasyonlu Tema - Pl.)
19.15 Türk müziği (Kazım)
gram)
19.45 Türk müziği (Hale)
ve oyun havaları)
20 Memleket saat ayarı
meteoroloji haberleri.
20.15 Türk müziği (Kil)
Ankara radyosu küme he
20.55 Konuşma Türkçüsü
lometrelik memleket tur
tayaracillerimizin ihtis
21.25 Neş'eli plâklar - 9
21.30 Orkestra programı
21.45 Müzik (Radyo orke
Hasan Ferid Alnar)
Mozart: Senfoni sol m
Debussy: Küçük süit.
22.30 Müzik (Opera ar
23 Son ajans haberleri, a
tahvilât, kambyo - nuk
yat).
23.20 Müzik (Cazband
23.55-24 Yarınki program

YARIN

- 12.30 Program.
12.55 Türk müziği - Pl.
13 Memleket saat ayarı
meteoroloji haberleri.
13.15-14 Müzik (Karışık
Pl.)

1357 Hicri
Cemaziyelevval
15

1939, Ay, 7, Gün 185.
4 Temmuz SALI

Vakitler	Vasati sa. da.
Güneş	4 34
Öğle	12 18
İkinci	16 18
Akşam	19 44
Yatsı	21 47
İmsak	2 15

(Devamı var)

BEŞ HASTA VAR

No: 19

Yazan: Etem İzzet BENİCE

Demek, pek yerinde olurdu! Gözleri bu kadar kamaştı... Eli ayağı bu kadar gevşedi. Şimdi kabil olsa saati boynuna asacak, madalya gibi dolaştırarak. O kadar heyecan ve sevinç duyuyor.

— Bu, dış kirası.. Hiç bir şey.. Daha durun bakalım neler olacak?..

Diyor, ağzından lâf çıkmıyor. Korkarım ki, adamcağız:

— Devlet, kuşu..

— Dış kirası..

— İkbâl..

— İstikbâl!

Filân, derken bir hamlede aklını kaçırmayacak, ondan sonra da başımıza dert olup kalacak. Böyle deliller de hiç şüphesiz çekilmez!

Yalnız, bir nokta içime hafif bir şüphe getirdi. Paşa:

— Efendim, küçük bir hatıra..

Diye bileziği koluma geçirirken biraz ellerimi, bileklerimi sıkıştırır gibi oldu. Yahut ta bana öyle geldi. Yine, her halde benim vesvesemdir. diye-yim.

Cahit.. Meselesi de mükemmel geçti. Zaten, babamı hazırlamıştım. Paşa:

— Hanımefendinin nişanlıları teğrif etmediler mi?

Deyince, babam hemen,

— Arzi tazimat ettiler Paşa hazretleri, üzerinize afiyet biraz rahatsız bulunuyorlar..

Dedi, savdı. Paşa da fazla bir şey söylemedi, sadece:

— Vah, vah..

Diye mırıldandı, halbuki, zavallı Cahitçik kim-oilir, o saniyelerde evde nasıl kıvranıp duruyordu. Müthiş de kışkacı. Dün ona:

— Paşa, babama bir mektub göndermiş, bizi

davet ediyor..

Deyince, biraz rengi attı.

— Beraber mi gideceğiz?..

Dedi. Ben de:

— Hayır.. Senin gitmen olmaz..

Deyince,

— O halde, sen de gitme.

Diye tutturdu. Ona,

— Hiç birimiz gitmiyoruz. Yalnız babamın git-

mesi çok çirkin olur!

Diyip te, bu mahzuru kabul ettirinceye kadar ne zorluk çektim?..

Bunu bir, ben bilirim. Sanki, beni kapacaklar-mış gibi her erkek gözünden sakınıyor. Her gün sıkı sıkı tenbih eder:

— Sakın bir yere çıkma..

— İstedğin yere ben seni götürürüm..

— Sorarım, eğer bir yere çıktı.. Derlerse ka-rışmam.

Kâfir çocuk, şimdiden beni korkuttu! Eğer, ömrünün sonuna kadar böyle kışkanacaksa tamam!

Daha, bu hâdiseyi ona anlatmadım. Hele bile-ziği kolumda görürse kimbilir, neler diyecek? İlk söyleyeceği,

Ötesi yok ya?.. Fakat, ne olacak biliyor musun?.. Kocan Rüştü Beyefendi Hazretleri.. Adını alacak ve meclislerine katıldığı adamların şanı ile ölçülebilecek bir daire riyasetine şimdilik memur edilecek. Bundan aşağısı olamaz ya?..

Fakat, bu giyiniş yine hiç aynanın karşısından ayrılmamacasına bütün komikliğiyle üç dört saat sürdü. Ve.. Ancak ondan sonra evden çıkabildim.

..

İyi olmuş ta gitmişiz! Güzel bir gece geçirdik. Hic, babamın ağzı bütün gece ardına kadar açık kaldı. Paşa bize anlatılamayacak kadar bol ikramlarda bulundu, iltifatlar saçtı. Bana, babama o kadar iltifat ediyordu ki, Rüştü Efendi aynanın karşısında ezber ettiği cümleleri bitiremiyor, bir:

— Allah ömürler versin Paşa Hazretleri..nden sonra söyleyebilecek lâf arıyordu. Hele, yalından ayrılırken Paşanınbana elması bir bilezik, babama da yine elması ve altın bir saat hediye etmesi babamı pek şaşırttı. Paşa onları verirken:

— Küçük bir hatıra efendim. Lütfen kabul ediniz..

Diyordu. Babam bu hediyeleri görür görmez za-ten öyle bir sırttı ki o sırada:

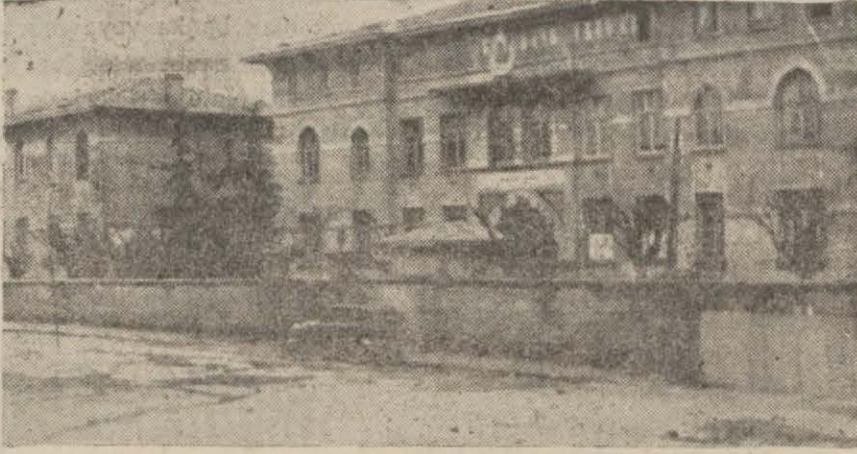
— Yahı ne oluyorsun, kendine gel..

Hasta, Tedavi Ve Hekim

Günde 12 Hastadan Fazla Bakılamaz mı?

Hasta Muayenesi Teşhis ve Tedavisi İnsan Kafasını Bu Kadar Çok Yoruyor

Yazan: REŞAD FEYZİ

Gerrahpaşa Hastanesinin Dışarıdan Görünüşü

Mecidiyeköyünde, likör fabrikasının az aşağısındaki geniş sahada yeni yaptırılacak büyük hastahanesinin tetkikleri ilerliyor. Buraya 400 yataklı bir müessese kurulacaktır. Hastahanesinin plânlarını Fransız mütehassıslarından Valter yapacaktır. Müessese ileride 1000 yataklı olabilecek şekilde inşa ve tesis olunmaktadır.

İnşaata yakında başlanacağı ümid ediliyor.

İstanbulun hastahane ihtiyacından daima, sık sık bahsedilir. Çünkü, ihtiyaç kendisini öyle hazine bir şekilde gösteriyor ki, vaziyeti görmemek, bahsetmemek için, insanın kör olması lâzımdır.

Bu kalabalık ve büyük şehirde hastahane mevcudu kâfi değildir. Klinik ve Poliklinik tedavisi, ihtiyacı karşılamıyor. Basit bir muayene, iyi teşhis, iyi tedavi için, hususî hastahanelere, hususî doktorlara gidilmek mecburiyeti hasıl olduğu ileri sürülüyor.

Zaten bugünkü şartlar içinde, aksini söylemek, fazla mubalâğacı olmak demektir. Bir hastahanesinin ayakta tedavi ve muayene yapılan bir pavyonunda, bir günde alâkadar mütehassıs hekime kaç vatandaşın müracaat ettiğini düşününüz. Sonra, bu rakamla, kafanızda bir muhakeme yapınız. Nasıl bir neticeye varabileceğinizi hiç de merak etmiyorum.

Geçen gün, tecrübeli bir doktorla konuşuyordum. Ve hususî muayenehanelerinde hasta kabul eden tanınmış, büyük doktorlardan bahs açılmıştı. Muhatabım, bu hususta, bana şayanı dikkat şeyler söyledi.

Onun söylediklerini, aynen yazıyorum:

— Bizde, halk daima muayyen hekimlere gider. Binaenaleyh, onların müşterisi çoktur. Bir kısım hekimlerin hiç müşterisi yoktur. Bütün serbest doktorların çok kazandıklarını zannetmeyin.. Çok kazananlar gayet mahduttur. Hatta, serbest doktorlar içinde yarıduma muhtaç vaziyette bulunanlar bile vardır. Nitekim, bu yarıdım meselesi, zaman zaman mevzu bahis olur. Bütün dünyada tedavi ve muayene işleri üzerinde yapılan tetkikler şunu göstermiştir.

Bir hekim, bir günde ancak 10-12 yeni hasta kabul edebilir, muayene eder, teşhis koyar ve tedavi için işe başlar, reçete yazar. Çünkü, hasta muayenesi ve teşhisi müthiş yorgunluklu bir mesai dir. Nihayet kafa işidir. Bir doktor, büyük bir itina ile, bütün kafasını çalıştırarak, günde ancak 12 hastaya baktı mı, artık ondan sonra yorulmuştur. Ve bu yorgunluk çabuk çabuk da geçmez. Dinlenmeğe ihtiyacı vardır.

Fakat, bizde, günde 40-50 hasta muayene eden, rağbet bulmuş hekimler vardır. Bunlar, nasıl çalışıyorlar, cidden merak edilecek bir mevzudur. Hatta, bu kadar çok hasta muayene eden bu doktorların başka işleri de vardır. Günlük mesalleri, yalnız, serbest hekimlikten ibaret değildir. Bu muayenelere, sabahdan başlayan ve öğleye, yahut da daha sonralara kadar devam eden mesaiyi de ilâve ediniz. Sonra, bir hekim,

mutlaka, okumak mecburiyetindedir. Günde bir saat kadar okumayan hekim, bugünkü modern tedaviyi takib etmiyor, demektir.

Muhtelif hekimlerden başka, pratisyen hekimler de okumağa mecburdurlar, hattâ, onların okumak ihtiyaçları daha fazladır.

Fakat, böyle, günde 40 hasta muayene eden doktorlar çok değildir. Sonra, bunların mühim bir kısmı, devamlı muayenedir. Yeni bir hastaya bakmak başka, muayyen ve malûm bir hastanın, hastalığının seyrini takib etmek yine başkadır.

Bunlardan sonra, bir de, hastahane ve hekime ne kadar fazla

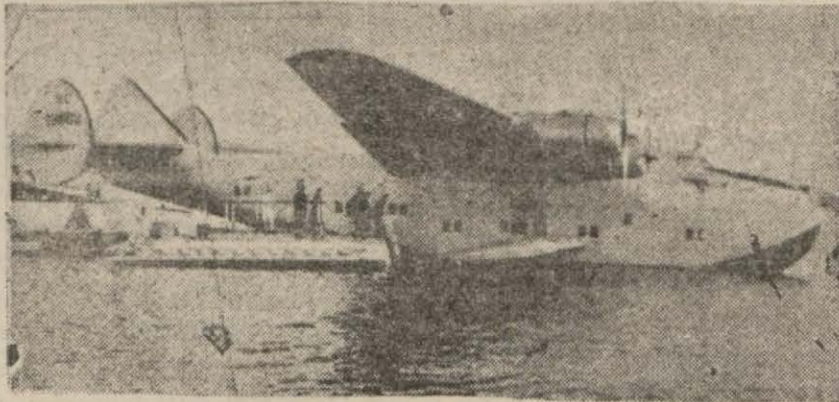
ihtiyaç olduğunu, bir kere daha anlıyoruz. Sıhhi müesseselerimizi arttırmak bu memlekete yapılacak hizmetlerin en bellibaşları rındandır.

Tıp fakültesine alınacak talebe sayısının tahdid edileceğini duyduğum zaman, hayret etmiştim. Halbuki, devlet, Ankarada yeni bir Tıp fakültesi kurmak için çalışıyor. Ve buna şiddetle ihtiyaç vardır. Bilhassa, Anadolu da, yalnız hıfzıssıhha, temizlik propagandası yapmak için bile, bize, binlerce hekim lâzımdır.

Tıp talebesini tahdid etmek düşüncesinin nasıl doğabileceğini dahi, hâlâ haysalam almıyor.

Yetmiş Beş Sene Geriye Bakalım!

Eskiden Atlantik 13 Günde Geçiliyordu, Şimdi 48 Saatte..

Amerikalıların Clipper tayyaresi

28 Haziran 1864 — Fransadan Birleşik Amerika'ya gönderilen posta 13 buçuk günde Newyorka vasıl olmuştu.

Postayı götüren Vaşington vapurunun bütün yolcuları siyah ceketli, ve silindirik şapkalı idi.

28 Haziran 1939 — Bu gece Newyorktan hareket eden Clipper tayyaresi, Atlantik 48 saatte geçti ve Marsilyaya geldi.

1864 senesi haziranın 15 inci gününden yandan çarklı ve iki bacalı Vaşington vapuru ilk posta Marsilyadan hareket etmiş ve 28 haziran sabahı Newyork limanına girmişti.

Vaşington vapuru, buharla ve yelkenle hareket ediyordu. Gemi-

ciler bu vapura: «hava ve ateş çocuğu» ismini vermişlerdi. Yolcular, o devire aid kostümler giymişlerdi: Siyah ceket... Başlarında da silindirik şapkalılar vardı. Kadınların şapkalıları organdi tüllerle süsüldü.

Yolculuk 13 buçuk gün sürdü, havanın fenalığına rağmen pek eğlenceli ve neş'eli geçti. (Vaşington) büyük bir şöret kazandı. O sene içinde yaptığı Amerika seferlerinin her birinde vasatı olarak 159 yolcu götürüyordu. Bir okadar da getiriyordu.

1939 da, dünyanın en büyük Transatlantik «Normandiya» her seferinde, yalnız birinci mevki yolcusu olarak 1,821 kişi götürüyor.

İÇKİSİZ SAZ: BU AKŞAM
Cağaloğlu Çifte Saraylar Sinema ve Bahçesinde
İstanbul halkının arzusu üzerine kıymetli san'atkar
MÜNİR NUREDDİN
ve arkadaşları
Sinemada. Her program iki büyük film gösterilmektedir.
Kapısı: Cumhuriyet Matbaası karşısındadır.

ŞAKA

SEN DE Mİ KOVULDUN?..

A damın biri, sokakta giderken bir dostuna rast gelmiş. Dostu:
— Vay azizim, demiş. Bu kadar erken sokakta ne işin var? Evden mi kovuldu yoksa?...
— Evet, ya sen?... Sen de mi kovuldu?...
SEN DE KURTUL, BEN DE...

SEN DE KURTUL, BEN DE...

Eski devrin zorbalılarından biri, oturduğu evin kirasını vermez, ev sahibi kira istemeye gelince kovulmuş.

Ev sahibi, bu zorba kiracıyı çıkarmak için hayı uğraşır. Muvaffak olamayınca:

— Gel arkadaş, şu evi senin üzerine çevireyim de sen de kurtul, ben de kurtulayım...

Der. Zorba kiracı hiddetle:

— Deli mi zannettin beni?... Evi üzerine çevirteyim de başıma belâ mı alayım. Çevirme harcını, vergisini, tamir masrafını kim verecek?...

ÇOCUK MANTIKI

— Baba! Beni çok sever misin?...
— Elbette!..
— Ağabeyimi?...
— Onu da severim!..
— Öyle ise sen beni, benim seni sevdiğim kadar sevmiyorsun.
— Neden oğlum?...
— Çünkü senin oğlun iki, benim babam bir da ondan!...

SEN YANIMDA BULUNDUKÇA..

Çirkin, çirkinliği kadar da haysuz bir adam, dışarı giderken karısına:

— Sakın ha, ben gelinceye kadar evden çıkma, bir tarafa gitme. Yoksa karışmam!...

Diyanca karısı şu cevabı verir:

— Merak etme! Bana, evde oturmak, dışarı çıkmak arzusu sen yanımda bulunduğun zaman geliyor...

NE DOĞRU

— Rica ederim, söyleyiniz... Bu «Baranî belâ» nedir?...

— Ne olacak... Soba borularından damlayan pis sularla pencere-lerden dökenler girerler!...

YERİNDE BİR CEVAP

Gevezenin biri, münasebetli ve münasebetsiz bir çok söz söylediikten sonra kalkıp giderken ev sahibine:

— Affedersiniz, der. Çok söz söyledim. Başınızı ağrıttım...

— Üzülmeyiniz, çünkü ağzınızdan söze benzer bir şey çıkmadı...

Bir Dakika

Diyip Geçmeyiniz

★ Amerikada avcılar, dakikada 1,000 kurşun atarlar.

★ İngilterede 200 bin metre mikâbi hava gazi istihsal için dakikada 36 ton maden kömürü yakılır.

★ Bütün dünyada dakika - da 22 kilo gliserin istihsal olunur.

★ Cenubi Amerika ünyonunda hükümet, çocuklara meccanen süt ve peynir tevzi eder ve bunun için dakikada 76 frank sarfeder.

★ Amerikada her dakika iki yeni telefon tesisatı yapılır.

★ Fransa, dakikada 475 frank kıymetinde değerli taş ihraç eder.

★ Kanadada dakikada bir serseri mahkûm edilir.

★ İngiliz taş ocaklarında dakikada 20 ton tebeşir çıkarılır.

★ Siz bu satırları okurken Arjantin'de 9,000 kilo buğday alınır.

İşte 60 saniye geçti.

Para Kazanmak

Elinde Biraz Hüner Olan insanlar Para Kazanmak için Çeşid Çeçid Vasıtalar Bulabiliyorlar

İnsanlar para kazanmak için neler icad etmiyorlar? Barlar ve müzik holler eğlence yerleri olduklarına göre, buralarda müşterileri eğlendirecek her türlü sürprizlere intizar edilebilir. Bilhassa fantezist resim amatörleri hem eğlenmek, hem eğlendirmek için neler icad etmezler.

Pariste Şopi isiminde bir ressam bar artistleri çıplak sırtlarına insan çehreleri çizerek büyük muvaffakiyet kazanmış. Bir kadın sırtında iki da kada çiziliveren bu resimler, şimdi bu meçhul artist Paris san'at âleminin en namı bir mevkine yükselmiş bulunuyor.

Biri 21 Yaşında, Öteki 22.

«İyi bir dosttan daha iyi dünyada ne var?...» derler. Doğru... Dostun, arkadaşın iyisi iyidir. Fakat kö-tüsü de bir felâ-kettir. İnsanın başını ne derlere sokmaz..

İşte bunun canlı bir misalini, Paris 16 ncı ceza mähkemesi n i n maznun mevkiinde görüyoruz: İki delikanlı, biri yirmi bir, diğeri yirmi iki yaşında... Birinin ismi Edmon Monalik, ötekinin Emanuel.. Birincinin günahı, arkadaşına uyması...

Hâkim — İkinci de hırsızlığa teşebbüs cürmle itham olunuyorsunuz. Geçen haziranın ikinci gece si saat bir buçukta fabrikatör M. Mensir, sizi, kapının önüne bıraktığı otomobilin içinde görmüş. Otomobilini kaçırarak imişsiniz. (Emanuel hitaben)

Emanuel — (Mirıldanır) ben...

Ben otomobil kullanmasını bil-mem ki...

Hâkim — Edmon! Siz ne diyacaksınız?.. Otomobil kullanmasını bilir misiniz?..

LULU

Edmon — Evet, on sekiz yaşında iken öğrendim.

Hâkim — Otomili kaçırarak mı istiyordunuz?..

Edmon — Hayır! Az sonra sahibine iade edecektik..

Hâkim — Sahibine sormadan,

Her Arkadaşın Uymanın İyi Birşey Olmadı Tekrar Sabi Oldu

müsaadesini almadan otomobilini alıp götürmek hırsızlık sayılmaz mı?...

Edmon — Doğru... Fakat, bundan düşünmedik. Affedersiniz baki hâkim...

Hâkim — Otomobil ile nereye gidecektiniz?..

Edmon — Bunu, mahkeme huzurunda söylemek doğru değil, amma, başka da çare yok. Lolo ile gezmeye gidecektik...

Hâkim — Bu Lolo da kim?...

Edmon — Genç bir kız... Bizim at ikide Kulîş meydanında bekliyecekti. Yarım saat geciktik.

Hâkim — Yeraltı şimendiferine bineydimiz.

Edmon — Biz de bunu düşünmüştük. Kapının önünde duran boş otomobil gözümüze ilmişti. Hadi, şuna atıyalım gidelim dedik.

Hâkim — (Dosyaya bakarak) Evet kâsinin kilidini kırdıktan sonra içeri girdiniz.

Edmon — Hayır! Kırmadık. Söle dokununca açıldı..

Hâkim — Kendi kendine de açıldı mı?...

Edmon — Onun gibi bir şey! Hâkim — Haydi diyelim ki acele işiniz vardı. Bunu onun için yaptınız. (Emanuel) fakat sizin sabıkanız var. Buna ne diyebilirsiniz?..

(Devamı 7 inci sayfada)

No. 32

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

İkinci Mehmed Manisaya Çekilince Lisan Derslerine Başlamıştı

Bir Taraftan da Bizans Ahvali İle Fazlaca Meşgul Oluyordu

İl Paşanın dalaveresiyle tacından tahtından uzaklaştırıldıktan sonra; son derece meyus olarak Manisaya gelmişti.

İkinci Mehmed'in iki defa tahta gelmesi kendisini oldukça devlet hakkında malûmattar kılmıştı.

İkinci Mehmed, son defa Manisaya çekilir çekilmez çok çalışmaya karar vermişti.

İkinci Mehmed, Latinceye, Rumcaya, Arabcaya, Farsceye çalışıyordu. Dünya coğrafyasını ve siyasi ahvalini öğrenmeğe savaşıyordu.

Bilhassa: Bizans ahvali ile fazlaca meşgul oluyordu. Bir gün İkinci Mehmed mahremi esrarı olan hocasına şu yolda konuşmuştu:

— Hocam; Bizanslılar tamamiyle sukutu ahlâka uğramış buluyorlar. Bu imparatorluğun vücudunu dünya haritasından silmek Osmanlı İmparatorluğunu Şarki Roma üzerine kurmak zamanı geldi ve hattâ geçti.

— Evet efendimiz... Bizans, Osmanlı İmparatorluğunun yeddi satvetine geçmiştir. Boğazlara ancak bu suretle hâkim olunur. Devlet ve milletin huzur ve sükunu yalnız Şarki Roma imparatorluğuna hâkim olmakla kâfi gelmez. Büyük bir donanma vücude getirilerek Garbi Romayı da feth ve zapt etmek gerekir.

— Buyurduğunuz doğrudur hocam... Biz Osmanlılar Karadeniz ve Çanakkale boğazlarına hâkim olmak için Kostantiniyeyi zaptetmemiz lâzımdır. Sonra, İslâm dünyasına hâkim olmak için Garbi Romayı (İtalya) elde etmek zaruridir. Ancak bu suretle garb dünyasına ve Afrika şimalinde bulunan müslümanlara el uzatmış olabiliriz.

— Efendim; Trabzon Rum imparatorluğuna da nihayet vermek icabeder. Anadolu'nun tam bir Türk âleminde kalması için bu İmparatorluğu (Pontus) ortadan yok edip Türkleri halâs kılmağa ve Karadeniz içinde bir mikrob olan bu hükümeti zapt etmek gerekir.

— Evet hocam; Trabzon hükümetini ortadan kaldırmalıdır. Sonra; Karaman oğullarını bir daha diriltmemek üzere kudret ve kuvvetlerini yok etmelidir. Karaman oğulları ortada bulundukça Türk lük vahdetini, vücudlandırmak imkânı yoktur. Bu kuvvetli Selçuk bakayasını ortadan silerek milli vahdeti temin lâzımdır. Fakat; bütün bugün bunların yapılması lâzım iken babam sükun ve sükut ile Edirne ve Bursa da oturmaktadır.

— Hocam, sükûnun sırası değil... Elhamdülillah devlet hazinesi ağzına kadar para ile dolu... Rumeli ve Anadolu kuvvetlerimiz her türlü fütuhata, yerine getirecek derecede mükemmel... Fakat; Veziri âzam Halil Paşa ve Mari babamı işgal edip duruyorlar... Bilmem ne yapacak?

— Yapılacak elde bir şey yok efendim... Mukadderatı ilâhiye ne ise o olur...

— Biliyorsun iki defa tahtı saltanata geldik... Lâkin, Halil Paşa domuzunun fırıldaklarına kurban olduk...

— Ben, bilirim ne yapmak lâzımdır... Fakat; babama karşı â-

slı olmak istemem... Yoksa; onun kellesini bir anda uçururum kendim elimle... Hele o, Yeniçeri zorbalarının ileri gelenlerini inzibat-sızlıklarından dolayı ateşe verir yakardım. Dedim ya... Babam hayatta iken onun emniyeti imad ettiği adamlara dokunamazdım.

— Hocam; Allah babama tükenmez ömürler ihsan eylesin. Fakat; bir gün gelir de babamın vefatı üzerine üçüncü defa tahtı saltanata nail olur isem benim sayeyi Allahta neler yapacağımı görürsün?

— İnşallah efendimiz...

— Ben, Halil Paşayı da birden-bire yok etmeyeceğim. Çünkü ne de olsa Yeniçeri üzerinde nüfuzu fazla... Ben ona, elile Bizansı alırdacağım... Ve Yeniçerilerle, Vezirler huzurunda hırsızlığı ve Bizansı himaye ettiğini ortaya koyarak kellesini uçuracağım... Ben, Ali Osmanın ne demek olduğunu göstereceğim...

— İkinci Mehmed, on beş yaşında bir çocuk olduğu halde altmış yaşındaki tecrübeli bir adam gibi konuşuyor ve düşünüyordu. Devletin ve milletin tamamı ile ihtiyaçlarını kavramıştı. Hele, iki defa saltanata gelip çekilmesi ona, büyük tecrübeler vermişti.

(Devamı var)

Muharebe Danzig'de mi Başlıyacak

(1 inci sahifeden devam)

ha Alman elçileri vasıtasıyla ve birer muhtıra ile hatırlatmış bulunmaktadırlar.

Leh hududunda Alman tahkimatı deva metmekte olduğu gibi Dinzig'de de mütemadiyen sivil kıyafetteki Alman zabıt ve teknisyen neferlerinin tahşidatı devam eylemektedir.

HENÜZ NOTA VERİLMEDİ

Paris 4 (A.A.) — Hariciye Nazırı Bonnet, dün Polonya sefiri Lukaszewicz'i kabul etmiştir.

Diplomatik mehafillerde söylenildiğine göre Polonya, Danzig âyan meclisine henüz bir nota tevdi etmemiştir.

Serbest şehrin vaziyetinde bir değişiklik yoktur.

HİTLER DANZİGE GİDİYOR MU?

Varşova 4 (A.A.) — İyi haber alan mahfellerden söylendiğine göre Danzig'in askerleştirilmesine karşı Polonya hükümeti ancak Paris ile Londra arasındaki diplomatik görüşmeler lâzım gelen bütün unsurların toplanması imkânını verdiği zaman müdahale edecektir.

Hıtlarin yakında Danzige geleceğine dair verilen haberler henüz resmen teyit edilmemiştir. Yalnız bir devlet reisi tarafından yapılacak bir ziyaretten Polonya hükümetinin haberdar edimesi lâzım geleceğine işaret edilmekte ve Hitlerin ancak Nazi Şefi Förster'in daveti üzerine Nazi partisinin reisi sıfatıyla serbest şehre gelebileceği ilâve edilmektedir.

DANZİGDE ALMAN KRUVAZÖRÜ

Varşova 4 (A.A.) — Polonya matbuatı Alman hükümetinin meri ahkâmı tevfiğin «Königsberg» kruvazörünün Danzigi ziyaret edeceğini haber verdiğini bildirmektedir.

Gazeta Polska, bu hususta diyor ki:

«Bu suretle hareket etmekle Almanya, Polonyanın haricde Danzig'i temsil ettiğini ve serbest şehrin harici siyasetini idare ettiğini tanımsı oluyor.»

FRANSIZ HARİCİYE NAZIRI ALMAN SEFİRİNE İHTARDA BULUNDU

Paris, 3 (A.A.) — Hariciye nazırı Bonnet ile Paristeki Alman sefiri arasında yapılan mülakatı mevzuabahsedene «Le Temps» gazetesi diyor ki:

«Bonnet Almanya hükümetine

diplomasi yoluyla Fransanın vaziyetini sarahatle bildirmek için en münasip zamanı intihap etmiştir. Fransa akdettiği itilâflar muhbirince giriştiği taahhütleri ifa etmeğe azmetmiş bulunmaktadırlar.

İngilterenin vaziyeti de aynidir. Bonnet'in sözleri beynelmîl vaziyetin inkişafı için büyük bir ehemmiyeti haiz ve geçen senenin sonunda imza edilen Fransız - Alman beyanamesinin metnine ve ruhuna tamamiyle uygundur. Bu beyanamede beynelmîl vaziyette ciddi bir gerginlik husu le geldiği takdirde iki hükümet arasında noktai nazar teatisi yapılması deriş edildiği hatırlanmaktadır.

Fransa hükümeti, İngiltere gibi Fransanın da Danzig statükosunu değiştirmek üzere bir tarafı olarak yapılacak herhangi bir harekete müsamaha göstermeyeceğini Almanya sefirine hatırlatmağı sulh için faydalı addetmiştir.

Paristeki sefiri tarafından keyfiyetten haberdar edilen Almanya hükümeti Fransa ile İngilterenin Polonyaya karşı giriştikleri taahhütlerin kat'i ve sarî olduğundan ve bu taahhütlerin hini hacette tamamiyle yerine getirileceklerinden haberi olmadığını iddia edemez. Bonnet Almanya sefirine pek nazik aynı zamanda pek kat'i bir ifade ile konuşmuştur.

Eminönü ve Taksim Son Şeklini Alacak

Mısır çarşısının hal olarak kullanılması sureti kat'iyede karar laştırılmıştır. Bazı formaliteler ikmal edildikten sonra bina esaslı şekilde tamir edilecek ve Hal tesisatı yapılacaktır.

Yeni Halde Grikorofik tesisatı yaptırılacaktır. Et, balık gibi günlük gıda maddeleri bozulmadan muhafaza edilebilecektir. Mısır çarşısının merkezi bir semtte bulunması Belediye tarafından yapılacak kontrolu kolaylaştıracaktır.

Belediye Mısır çarşısını, san'at kıymetine halel getirilmeden tamir edecek, yarım milyon lira sarf ile çarşı civarındaki binalar istilâk edilecektir. Çarşı içindeki altı adet aktar dükkânının bulundukları yerde kalmalarına müsaade edilecektir. Diğer pamukçu, yorgancı, mobilyeci esnafı çarşısından çıkarılacaktır. Bunlara Belediye yer emn edecektir.

Millî Şef

İngiliz Sefirini ve Askerî Heyet Reisini Kabul Buyurdu

Millî Şefimiz İsmet İnönü dün öğleden sonra Çankaya köşkünde İngiliz büyük elçisi ile İngiliz askerî heyeti reisini kabul buyurmuştur.

Bulgarların Gafleti

(1 inci sahifeden devam)

İnönü kime vaad ettikleri de üzerinde durulacak bir nokta olduğu gibi Bulgaristanın böyle bir vaide kapılması da komşumuz Bulgaristanın siyasi acemiliğinin ve toyluğunun en mütebariz bir vesikası olmaktan kurtulamaz. Almanya ve İtalyanın Bulgaristana vaad ettikleri toprakları almalrı ve hediye buyurmaları ancak bir harb vukuu ile mümkündür ki, bu takdirde de Bulgaristanın böyle bir harbe iştiraki icab eder. Bulgaristanın herhangi bir komşusu aleyhine harb ilân etmesi ise Balkan birliğinin mevcud ahidleri ile otomatikman müttelif Balkan devletlerinin mütearız ve müte-caviz Balkan devletine mukabele etmelerini emreder ki, bu takdirde Bulgaristan ayrıca Türk - İngiliz - Fransız garantileri ile de kendi kendisini ilk hamlede bir alev çemberi içine atmış olur. Aynı zamanda İtalya ve Almanya'nın Balkan birliği, Türk - İngiliz ve Fransız ve icabına göre Sovyet ordularını mağlûb ederek ve nihai neticeyi alarak Bulgaristana arazi vermesi de asla hatıra getirilemez. Her türlü muhakeme ve mantık silsilesi içinde dahi görülüyor ki, Bulgaristan için huzur, emniyet ve refah vadeden tek şey daima sulh cephesi tarafında bulunmak oluyor. Bunun dışındaki her hangi bir fil ve hareket saadeti yerine daima makûs bir teşebbüs ifadesi getirmekten uzak kalamıyacağı gibi Bulgaristanın mihrer devletlerinin «hayatı sahası» hulyası içinde bulunduğu da bir hakikattir ki, bile bile bu neticeye doğru gitmek ne tarih, ne de cihan efkârı umumiyesi huzurunda asla affedilecek bir büyük Bulgar gafleti olacak, 1914 ün hatası Bulgar varlığı ve istiklâli üzerinde bir kere daha ve belki daha vahim ve endişeli bir tecrübe halinde tekrerrür edecektir.

ETEM İZZET BENİCE

kimin Malını Kime Veriyorlar? (1 inci sahifeden devam)

kib edeceği henüz tamamiyle taayyün ve tavavuz etmiş olmadığı gibi teklifatın tefferrüatı hakkında da fazla malûmat yoktur.

Diger taraftan İtalya Arnavudlukta ki kitabını Ergeri ile Görice mntakasında tahşid etmekte ve Ohride bir tayyare karargâhı kurmaktadır. Aynı zamanda şimali Yunanistanda propaganda yapılmak ve broşürler dağıtılmak istenmektedir.

İtalyanın bu menfi hareketi suitesir yapmaktadır. Bu neşriyat ve haberler aynı zamanda Yunanistanda ve Romanyada «güllünç» kaydıla karşılanmaktadır.

HİTLER YARIN BULGAR BAŞVEKİLİ İLE KONUŞACAK

Berlin 4 (Hususî) — Bulgar Başvekilî Köseivanof yarın saat 14.30 da Berline vasıl olacaktır. Hitler öğleden sonra Köseivanofu kabul edecektir.

İstanbul Deniz, Küçük Nakliye Esnafı Cemiyetinden: Cemiyetimizin Yağkapanında Perşembepazarı Yenice mi cadde-sinde kâin Kasab hanının üçüncü katındaki 9, 10 numaralı daireye nakledildiği âlakadارانın nazarı ıtılama arz olunur.

SPOR

Fransa-Almanya Atletizm Maçı

Münih, 3 (A.A.) — Dün Münih'te yapılan Fransa - Almanya atletizm maçı, Almanyanın kahr muzaferiyetile nihayet bulmuştur. Almanya 45 puana karşı 106 puanla maçı kazanmıştır.

En müsait bir sporculuk sahası içinde cereyan eden maçta 20 bin seyirci bulunmuştur.

Şmeling Galib

Stuttgart, 3 (A.A.) — Maks Şmeling ilk ravunda Almanya ağır siklet şampiyonu Adolf Hen-ser'i nakavut etmek suretile maçı kazanmıştır.

Tenis

Paris, 3 (A.A.) Budgo, vatandaş Vines'e 6/2, 7/5, 6/3 galip gelerek profesyonel dünya şampiyonu unvanını kazanmıştır.

Meksiko, 3 (A.A.) — Davis kupası tasfiye turnuvasında Avusturalya Meksikaya sıfıra karşı üçle galib gelmiştir.

Fon Papan

Alman Büyük Elçisi Bu Sabah Tayyare İle Ankaraya Gitti

Bir müddettenberi şehrimizde bulunan Almanyanın Ankara büyük elçisi Fon Papan bu sabah saat 9,5 da tayyare ile Ankaradan hareket etmiştir.

Berlin, 3 (A.A.) — Von Papanın hususî bir vazife ile Moskovaya gönderileceği hakkındaki haberler, bu akşam resmen tezkir edilmiştir.

Salâhiyettar Alman mahfilleri, Alman - Sovyet ekonomik müzakerelerinin hâlen mer'i anlaşma lar çerçevesi dahilinde kalmakta olduğunu ilâve eylemektedirler.

Rus - Japon Harbi Tehlikesi Var

Londra 4 (Hususî) — Buraya gelen haberlere göre Mogol - Mançu hududundaki muharebe git-tike şiddetlenmektedir. Namo-han bölgesinde Sovyet - Mogol kuvvetleriyle Japonlar arasında şimdide kadar eşi görülmemiş şiddette muharebe başlamıştır. Harb devam etmektedir.

Muntazam ve tam teçhizatlı Japon ordularının mütemadi taar-ruzları karşısında Sovyet motörli kıt'aları şiddetle mukabelede bulunmakta devam etmektedirler.

Dün cereyan eden muharebeyeye de tank, tayyare ve bilhassa topçu kuvvetleri iştirak etmiştir.

Bu muharebe esnasında bir çok tayyare ve tank tahrib edilmiştir. Ölen Japon askerlerinin sayısı da fazladır.

Japonlar, Mogol ve Sovyet kıt'alarını püskürtüklerini haber vermekte iseler de hakikatte Sovyet ve Mogol kıt'aları kendiliklerinden bir kaç kilometre geri çekilmişler ve harbe devam etmişlerdir. Sovyet tankları ve piyadeleri tayyarelerin himayesinde Kuangtung Japon ordusunu Hala nehri mntakasında mühim zayı-ata uğratmışlardır.

Salâhiyettar mahfillerin beyan ettiğine göre Sovyet ordusu ile Japonlar arasında cereyan eden harbin şiddetlenmesi büyük tehlike sayılmaktadır.

Tokyo, 3 (A.A.) — Kuangtung ordusunun Psinkingde neşredilen bir tebliğinde, Japon ordusunun Hala nehri bölgesinde dün Mogol kıt'atuna karşı muharebeyeye giriş-tiği bildirilmektedir.

Alemdar Spor Klübünde Klübümüzün asli aza kongresi fevkalâde olarak 7/7/39 cuma günü saat 20 de Alayköşkünde toplanacağına azanın teğirleri rica olunur.

Büyük Millet Meclisinde

Bankalar Baremi Dün Kabul Edildi

Ankara (Hususî) — Büyük Millet meclisi dün toplanarak evvelâ Belediyelere yapılacak istilâklere ait kanun lâiyhasının tetkiki için bir muhtelit encümen teşkilini kabul etmiştir.

Bundan sonra ruznameye geçilerek mahsus bir kanun ile devletten bir hak temin eden veya sermayesinin yarısından fazlası devlete ait olan banka veya müesseseler memurlarının maaş ve ücretleriyle hizmete girişleri ve terfi usulleri hakkındaki kanun lâiyhası ikinci müzakeresi yapılarak kabul olunmuştur.

Meclis, askerî ceza kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi - ne, Türkiye - Estonya ticaret ve kliring anlaşmasının bazı pozisyonlarında yapılan değişiklik ile beynelmîl sñhî mukavelelerin bazı maddelerini değiştiren anlaşmanın tasdiklerine ait kanun lâiyhaları - tın da birinci müzakerelerini yapılarak çarşamba günü toplanmak üzere ictimaa nihayet vermiştir.

Makineye Verirken

(1 inci sahifeden devam)

Sanlidiğine göre, Finlandiyahar, Letonyahar ve Estonyahar, kendilerinin müsaadesi olmadan verilecek bir garantiye muhalefette devam etmektedir. Bu üç memleketin Moskova elçileri, bunu İngiliz ve Fransız mümessillerine tekraren bildirmiştir. Fakat Moskovadaki Baltık memleketleri mahfillerinin kanaatine göre, İngilizler ve Fransızlar, garantiye doğru meyiletmektedir. Diğer taraftan

Baltık devletleri mümessillerinin hattı hareketlerinde de bazı ince farklar kaydedilmektedir.

İngiliz murabhası Strang, İngiliz ve Fransız sefirleri ve Seeds ile Naggiar dün Kremlin sarayında Sovyet Başvekili ve Hariciye komiseri Molotof ile iki buçuk saat bir mülakat neticesinde Molotof İngiliz - Fransız tekliflerine Sovyet Rusyanın cevabını tebliğ etmiştir. Bu cevap çok ümidlidir.

Prağda Belediye Meclisleri Feshedildi

Prag Von Neurath tarafından neşredilen bir kararname ile Çekyanın Brno, Olomuk, Jihlava, Moravskav - Ostrava ve Cesko - Budejovice belediye meclisleri bugünden itibaren feshedilmiş ve yerlerine Alman komiserleri tayin edilmiştir.

ALMANLAR SLOVAKLARA ALTIN VERİYORLAR

Bratislava 4 (A.A.) — Berline müzakerelerde bulunan Slovak

heyeti, alınmıştır. Heyet Çekoslovak altınlarından Slovakya'ya isabet eden hisseyi almak istemekte idi. Fakat bu talepleri reddedilmiştir.

Almanya iktisadî yardımında bulunacağına söz vermiş, fakat Çek altınlarının idaresini kabul etmemiştir.

Durkanskin'in gizlice Berline gittiği öğrenilmektedir.

Satie Meselesi

(1 inci sahifeden devam)

tile sorguya çekilmesine lüzum görülen Milli Reasürans sabık müdürü Refi Bayar bu sabah da davete icabet etmemiştir. Mumai - leyh rahatsızlığını ileri sürmüş - tü Dördüncü sorgu hâkimliği Refi Bayarın sorgusunun evinde yapıp yapılmıyacağı hakkında bugünlerde bir karar verecektir. Rahatsızlığı geçtiği takdirde Refi Bayarın bugün öğleden sonra ve yahut yarın sabah Dördüncü sorgu hâkimliğine müraعاتı muhtemeldir.

Satie binası satışı suiistimali meselesinden mevkuf bulunan Denizbank Müdürü Yusuf Ziya Öniş ile arkadaşları hâlâ mevkuf bulundukları İstanbul tevkifhanesinde kendi davalarının adli sefahtını uzaktan takip etmekle meşgul bulunmaktadırlar.

Mevkufklar tevkifhanenin üst katında kendilerine tahsis edilen mahalde bulunmakta, günlerinin büyük kısmını tevkifhanenin alt kat avlusunda, geniş demir parmaklıklarla sokak kapısından ayrılan taş avluda geçirmektedirler.

Yusuf Ziya Öniş ile arkadaşları hemen bütün zamanlarını toplu olarak geçirmekte yalnız Hamdi Emin Çap daha ziyade inzivayı tercih etmektedir.

Mevkufklar ihtilâttan menedilmedikleri cihetle ziyaret günlerinde kendilerini yoklamağa gelen dostları ve akrabalarıyla görüşebilmektedirler.

Denizbank Müdürü ve erkânını en fazla alâkadar eden nokta ve heyecanla takip ettikleri hâdisa mevkufyetlerini intaç eden bina satışı meselesinde ilk tahkikat saf halarındır.

Her gün aralarından bazılarının adliye sorgu hâkimliğine celbedilmesi neticesini merakla takip etmekte ve bunların tevkifhaneye

avdetlerinde sorulan sualleri ar - kadaşları alâka ile dinlemektedirler.

Yusuf Ziya Öniş, arkasında tırge bir frenk gömleği ile siyah pantolon iktisaa etmiş ve mühmel bir vaziyette dolanmakta, kravat ve yaka takmamaktadır.

Diger Denizbank erkânı mutad tuvaletlerini ihmal etmemekte, topluca taşhka bulundukları zamanlarda giyim itibarile, sabık Müdürü Umumiîlerinin kıyafetile tamamen zıd bir vaziyet taşımaktadırlar.

Mevkufklar, yemeklerini haricden hazır olarak celbettirmekte ve muayyen zamanlarda bunu almaktadırlar.

Mevkufklar; kendi hizmetlerini bizzat kendileri görmekte sabahleyin erkenden kalkarak yıkanma ve kahvaltılarını yaptıktan sonra aynı mesele etrafında topluca görüşmekte ve münakaşalar yapmak tadırlar.

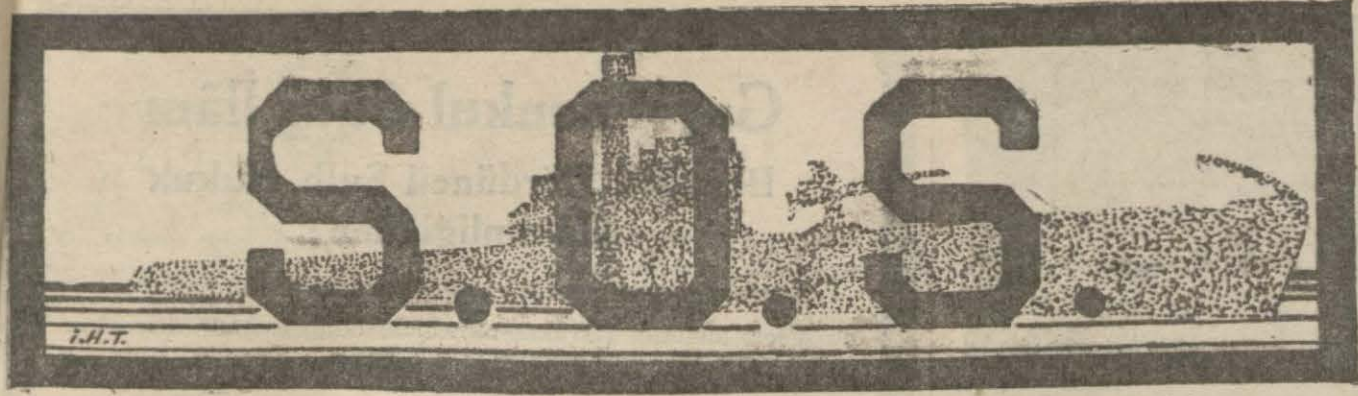
Yusuf Ziya Öniş ile arkadaşlarının müddeumumiliğe avukatları vasıtasile verdikleri tahliye istida-sı evvelce sorgu hâkimliğince reddedilmiş, ikinci defa verilen istida-da da beray tetkik ağriceza reisi Refik'e havale edilmiştir.

Ağriceza reisi hazırlık tahkikatı sırasında bu talebi teklif edecek ve ona göre bir karar verecektir.

Bir Cemide 660 Musevî Ağ

İçinde 660 Musevî yolcu bulunan Fraslula isiminde bir gemi Akdenizde bir arızaya uğramış ve bir rivayete göre yolcular aç kalmışlardır. Bunlar Filistin gitmek istiyen Yahudi muhacirlerdir.

Kaptan etraftan imdad istemiş, bu arada Kızılaya da müraعات vaki olmuş, yardım talep edilmiştir. Kızılay merkezi bu ciheti teklif etmektedir.

No. 13

Yazan: Rahmi Yağız

Ortalığı Alt Üst Eden Bombardıman Bir Kıyamet Eseri Gibiydi

Donanmanın Ateşi Sahil İstihkamlarının Mukabelesine Rağmen Üstün Tesirini Göstermişti

İki tarafı ateş düellosu, top gü-
rültüleri, mermi şimgikleri ara-
sında bütün şiddetle devam e-
diyordu. Bir yıldır eriyi eriyi Os-
manlı İmparatorluğunun kapıla-
rını korumağa çabalayan tunç be-
nizli, demir yapı Türk kitaları
bu ateş sağnağının arkasında gizli
düşman taarruzunu tecrübeler-
den edindikleri pişkinlikle he-
men kavramışlar, çamurlu tüfenk
kudaklarını avuçlarında sıkı sı-
ka bombardımanın altında şivleri
hallaç pamuğu gibi savrulan top-
rak siperlerine atlamışlar, gözle-
rini düşman hatlarına dikmişler,
yeni bir saldırışı önlemeye hazı-
rılmışlardı. Yerden, gökten, de-
nizden, dört bir taraftan başlayan
ateş, bu havayı kanıksayan Türk
erlerinin üzerinde hiçbir fazla te-
sir meydana getirmemişti. Herkes
cegne hazır. Yalnız, siper şivle-
rine dayadıkları tüfek namuluları-
nın üzerinde başlarını dinlendi-
ran Mehmedçikler birbirlerine;
— Acaba gâvur yeni bir oyun
mu yapacak?

Diye sormuşlar, sonra...
— Adam sen de... Bu bücürle-
rin oyunundan ne olur ki... şek-
linde bir düşünce ile mutad işle-
rini görmeğe hazırlanmışlardı. A-
miral Dörobeck, Macistikin ku-
manda kulesinde muharebeyi i-
dare ediyordu.
Yanında duran Fransız deniz
kuvvetleri amirali ile Çanakkale
itilaf ordusu kumandanı General
Hamilton sapsarı benizlerle ha-
rekâtı takib ediyorlar, kimse ağzı-
nı açıp tek kelime söylemiyor, ara-
sıra gözlerini sabit dürbünden ay-
yran Amiral Dörobeck'in kuru
bir sesle verdiği kumandalar ses-
sizliği bozuyor, ortalığı altüst eden
bombardıman denizde, karada, ha-
vada, her tarafa bir kıyamet eseri
meydana getiriyordu.
Donanmanın dehşetli ateşi sahil
istihkamlarının mukabelesine rağ-
men üstün tesirini göstermeğe
başlamıştı.

Çanakkale ile tabyaların üzerin-
de her tarafı kaplıyan simsiyah
bir duman belirmiş, Mecidiye ist-
ihkamlarının ateş alan cephan-
likleri şiddetli bir infilâkle şehri
sarsmış, çok geçmeden susacak,
cephanesizlikten sükküt etmek me-
cburiyetinde kalacak toprakların ba-
sında çarpışanlar yeni bir çare
elden çıkan mermilerin yerine ge-
tirilmesi için tedbir aramağa ko-
yulmuşlardır. General Hamilton,
mütakallıs yüzünde derin bir he-

hecannın ifadesi okunan amirali
kolundan tuttu:

— Amirall!.. Galiba bir cepha-
nelik infilâk etti!..

— Evet... Ben de onu tetkik edi-
yorum.

— Bombardıman daha ne kadar
sürecek?

— Denizaltı filomuz Nağraya va-
rınca kadar... Niçin sordunuz?

— Vakittir... Kara taarruzuna
başlıyalım.

— Hatta bana kalırsa geç bilel.

Bu kısa konuşmadan sonra Ge-
neral Hamilton ve Fransız deniz
kumandanı Amiral Dörobeck ve-
dâ ettiler. Komodor forsunu ta-
şıyan istimbota atladılar. Hamil-
ton, Gali kumsalında karaya çık-
tı; Fransız amirali, Şarlıman zirh-
lısındaki mevkine gitti!..

Dörobeck bir taraftan ateş mu-
harebesini idare ediyor, diğer ta-
raftan tahtelbahirlerin hareketini
kontrola uğraşiyor, biraz evvel ya-
nından ayrılan komodor Brodey'in
şimdi nerelerde olduğunu kestir-
meğe çalışıyordu.

Başta Fransız Safir tahtelbahri
bulunan komodor Brodey'in ku-
mandasındaki 17 gemilik gizli filo
Kumkale önünde dalmış, korku-
lu, heyecan ve macera dolu seya-
hatinin ilk adımı atmıştı.

Safir'in gürlültücü süvarisi Jan
Gayyar büyük bir heyecan ile ka-
file kılavuzluğunu yapıyor, ne bir
söz söylüyor, ne de bir hareket
gösteriyordu. Çeşid çeşid deniz â-
letlerinin dizili durduğu masa ile
haritaların bulunduğu etajerin a-
rasında mekik dokuyan süvari a-
rada bir preskopun başına geçi-
yor, gizlice suyun yüzüne çıkar-
dığı objektifle üzerinde toprakların
kıyamet kopardığı boğaz sahille-
rine bir göz atıyor, sonra tekrar
hesablara dahiyo, rakamlar, işa-
retler arasında boğuluyordu.

İnumaralı Osmanlı torpil mın-
takası iskelede bırakılarak ge-
çildi. Yol, ağ mâniin bulunduğu
noktada birdenbire 90 derecelik
bir dönüşle tahdid ediliyor, dö-
nüşün bir tarafı ağ mâni diğer tarafı
da 10 numaralı Osmanlı mayın
mıntakasıle kapalı bulunuyordu.

Buraya kadar Safir'in kılavuz-
luğu ile ilerleyen gizli geçide me-
mur tahtelbahir filotillası durmak,
stop etmek mecburiyetinde kal-
mıştı.

Komodor Brodey ileride olan bi-
teni anlamak için gayret sarfedi-
yor; akıntının en şiddetli yerinde
stop eden tahtelbahirler müşkül

vaziyette bulunuyorlardı. 17 tah-
telbahirlik koldan buraya kadar
hiç döküntü verilmemişken ilk fe-
laket ağ mâni ile 10 numaralı tor-
pil mintakası arasında kendini
gösterdi.

Kılavuz Fransız tahtelbahri Sa-
fir burada Türk topçuları tarafın-
dan görülmüş, sahil bataryaları bu
noktayı bir mermi yağmuru al-
tına almıştı. (1)

Fransız tahtelbahri bir çeyrek
kadar etrafına düşen mermilerin
tehdiidi altında çabaladı. Durdu.
Nihayet çaresizlik içinde mezbu-
hane bir gayretle suyun üstüne
fırlayan Safir bir tam isabetle par-
çalandı. Hücuma geçen Türk des-
troyerlerinin top ateşleri altında
battı. Mürettebatından ancak bir
kaç neferle bir mühendis kur-
tuldu. Onlar da Türk bahriyelile-
rine esir düştüler.

Bu 10 dakikalık tevakkuf sade
Safir'in batması ki nisbeten ha-
fif bir ziyana geçitirileseydi filo-
tilla buna zarardan saymayacak,
yoluna devam edecekti.

Safir batınca onun yerine kıl-
avuzluk vazifesi kendisini az bir
mesafe ile takib eden E serisi İngi-
liz tahtelbahirlerinin birinci se-
finesi E. 12 ye yüklendi.

E. 12 süvarisi katipen Nazmet (2)
gözlerinin önünde geçen Safir'in
feci batırılışını gördükten sonra
komodora danışmadan öncülüğü
deruhde etti. Türk toprakların din-
mesinden biraz geçince yola devam
etti.

(Devamı var)

(1) Safir'in batırılmasına aid taf-
silât daha evvelki sayılarımızda
«ölüm sağan pereskop» isimli tef-
rikamızda tamamen mevcuttur.

R. Y.

(2) «Ölüm sağan pereskop» da
E. 12 nin maceraları bütün tafs-
lâtile mevcuttur.

R. Y.

Üç Haftada Devriâlem Seyahati

«Clipper» deniz tayyaresile 48
saatte Nevyorktan Marsilyaya ge-
len 22 yolcudan ikisi seyahatle-
rine hava tarikle devam etmiye
karar vermişler.

Bular, Marsilyadan tayyare ile
Hong - Kong, oradan San Fransis-
ko yolile Nevyorka gideceklerdir.
Bu seyahat 3 haftadan az sürecek-
tir.

Saraybosna Faciası

Dünyanın altını üstüne ge-
tiren, bütün milletleri bir-
birinin üzerine saldırtan
kanlı faciadanberi yirmi beş sene
geçti.

Avusturya - Macaristan Veli-
ahdi Arşidük Ferdinand, 28 hazi-
ran 1914 de, Saray bosnada katlo-
lundu. Bu kanlı facia umumi harbi
doğurdu.

Türkiyenin eski bir vilâyeti o-
lan Bosna, 1878 denberi Avustur-
ya tarafından işgal ve idare olu-
nuyordu. Nihayet 5 ilktegrin 1908
de Avusturyaya ilhak edildi. Bos-
nada bulunan Sırblar bu ilhaka
muarız idi. Bunlar, yani Bosnalı
Sırb nasyonalistler Narodna Ob-
drana adlı gizli bir cemiyet teşkil
ettiler. Bu cemiyet, 1911 de «birlik
veyahud ölüm» ismini aldı. İşle-
rinde birçok zabıtlar, sırp politi-
kacıları vardı. Belgrad valisi Püt-
nik de dahildi. Bunlar Avusturya-
nın yüksek memurlarından birka-
cını öldürdüler. Nihayet, Gavril-
o Prencip'in Avusturya Veliâhdini
öldürmesini kararlaştırdılar. Pren-
cip, on dokuz yaşında bir mekteb
talebesi idi. 25 temmuz 1896 da
Hadjiteh'de doğmuştu.

Arşidük, Bosna manevraları e-
snasında Saray-Bosnaya gelmişti.
Karısı da beraberdi.

28 haziran sabahı istasyondan a-
layla Belediye dairesine gidiyor-
du. Bombalı, rovelverli altı sui-
kascı, seyirciler arasına karışmış-
tı.

Bunlardan birisi, Kumurca köp-
rüsü başında bir bomba attı, fa-
kat emeline muvaffak olamadı. Bir
zabit ve seyircilerden de bir
kaç kişi yaralandı.

Suikascı yakalandı. Otomo-
biller, belediye dairesine vasil ol-
du. Kont Harras; merkez kuman-
danı General Potorike, avdetle
tehlike olup olmadığını heyecanla
soruyordu. General:

— Merak etmeyiniz! dedi, aynı
günde iki suikasd yapıldığı görül-
memiştir. Şehri, suikascılarla mı
dolu sanıyorsunuz?..

Arşidük çok şınırılı idi. Belediye
reisi irad ettiği nutuka:

— Sizi milletin saygılarıyla se-
lâmlarım..

Dediği zaman Arşidük gülüm-
sedi:

— Yani bombalarla!..

Diye mırıldandı.

Ve, bir taarruz ihtimaline meb-
ni kendisini muhafaza için arab-
nın basamağında durmak, vücu-
dünü siper etmek isteyen Kont

Harraşa:

— Haydi, oturunuz, kendinize
halkı güldürmeyiniz!..

Emrini verdi. Alay hastaneye
doğru yola çıktı. İhtiyaten, evvel-
ce tayin olunan yol değiştirilmişti.
Fakat, şoför yolu şaşırdı. General
Potorief bağırdı:

— Dur!.. Fransuva jozef yo-
lundan geçme... Rihtun üzerinden
git!..

Otomobil, geri dönmek için bir
an durdu. Tam Gaurila Princip'in
önünde...

Genç suikascı, elini kaldırdı.
İki brovniğ kursunu, otomobil -

de bulunan iki vücudun can evine
tesadiif etti.

İşte düşüncesiz genç talebenin
bu hareketi 10 milyon adamın ö-
lümüne sebep oldu.

Gizli Teşkilâtlar Nasıl Çalışıyorlar

(4 üncü sayfadın devam)

Cesim bir tayyareye binerek Al-
manyadan Arabistana kadar gi-
den bu Alman mütehasssının tay-
yaresi Arabistanda daha ziyade
tesir jera etmiş. Doktor Groba'nın
Alman noktai nazarını kabul et-
tirmek için ileri sürdüğü delille-
rin kuvvetten ziyade bu cesim
tayyarenin gösterişi daha mües-
sir olmuş. Londra'da Deyli Ekspres
gazetesi bunu böyle söylüyor ve
İngiliz hükûmetine de şu tavsiye-
debulunuyor: Eğer İngiltere dün-
yanın başka taraflarına göndere-
bilirse tayyare en iyi propaganda-
dır.

Göze çarpan keyfiyet şudur:
mihver devletleri büyük bir pro-
paganda faaliyeti gösteriyorlar.
Taymis'in dedigine göre Bolşevik-
lere karşı mücadelede atı verilen
malûm muahedeyi imzalamış o-
lanlardan ileri gelen üç büyük
devlet - Almanya, Japonya ve İ-
talya - için Afganistanın mevkii
pek mühimdir. Çünkü oradan
Rusyaya dair tetkikat ve istihba-
ratı ilerletmek mümkündür. Geç-
en sene eylülde Çekoslovakya
meselesi yüzünden çıkan buhran
esnasında da Afganistanın payı -

tahtı olan Kâbildeki bazı ecnebi-
ler gerek Sovyet Rusya ve gerek
İngiltere aleyhine hararetli bir
faaliyet göstermekten kendilerini
alamamışlardır. Japonların ise ge-
rek Hindistanda ve gerek Efga -

nistandaki faaliyetleri meşhur ol-
muştur. Mihver devletlerinden Ja-
ponya Hindistanda propaganda iç-
in çok para sarfediyor diye ta-
nınmıştır. Japonların Asyanın
muhtelif merkezlerinde istihbarat
şebekeleri bulunuyor.

İngilterede Hariciye nezareti -
ne bağlı olarak şimdî İstihbarat
ve neşriyat için teşkilât yapıldığı
gibi harb çıktığı zaman da bu teş-
kilât bir nezaret haline getirilmek
üzere genişletilecektir.

Geçen gün Avam kamarasında
bu mevzu etrafında münakaşalar
oldu. Bu teşkilâtın başına getirile-
cek olan Lord Pert'in ne gibi
tecrübeleri olduğunu Başvekiliden
sordular. O da Lord Pert'in Ro-
maya elçi olarak gitmeden ev-
vel Milletler Cemiyeti Umumi kâ-
tibliği vazifesini gördüğünü ha-
tırlattı. Fakat mebuslardan biri
de Lord Pert'in Faşist memleket-
lere taraftar olup olmadığını sor-
duktan sonra diğer bir mebus da
şunu sormuştu:

— Almanyanın propaganda iç-
in senede 20.000.000 İngiliz lirası
sarfedip etmediği doğru mudur?

Buna cevap verilmiştir. Fa-
kat Avam kamarasında bunun or-
taya atılması az manalı değildir.

de bulunan iki vücudun can evine
tesadiif etti.

İşte düşüncesiz genç talebenin
bu hareketi 10 milyon adamın ö-
lümüne sebep oldu.

Kültür Meseleleri:

İmlâda Anarşi

Edebi tekâmülün en belli-
başlı âleti dildir. Takarrür
ve tebellür etmeyen bir dil-
de edebi tekâmül ve yenilik ya-
ratmak mümkün değildir. On ye-
dinci asırda bütün Fransız mü-
nevverleri dil ve gramer mesele-
leriyle uğraşlar ve bugünkü mo-
dern Fransız dilini yarattılar.

Vaugelas'ın dilde Malharbe'in
şuilde ileri sürdükleri amansız ve
sert nazariyeler XVII inci asır
Fransız klâsiklerine önderlik edi-
yordu. Nitekim, bugün klâsik tâ-
birinden, hatıra derhal örnek e-
serler gelir ki, bunlar, millî ve lâ-
ik damgasını taşır.

Bizim de din inkılâbı dediğimiz
büyük cümlemin istihdaf ettiği gaye,
Türkçenin bünyesine uygun
kalıplar yaratarak şekil ile muh-
tevanın muvazenesini temin ed-
bilmekten ibaretti. Müstahase ha-
line gelen eski lisan an'anesi ha-
ricinde mükemmel örnekler vü-
cude getirebilmek için her şey-
den evvel Türk gramerinin istik-
rarı lâzımdır.

Lisan müessesenin üzerinde ya-
pılacak ameliyat Conventionnele
mülâhazalara değil, ilmi esaslara
istinad edebilir. Klâsik dillerin ve
klâsik edebiyatların en bariz vas-
fı mevzudan ziyade şekildedir. Bu
mükemmeliyettir. Bu mükemmel-
liyeti dünkü Ana dilinin hangi
eserlerinde arayabiliriz? Örnek o-
larak hangi eserleri seçebiliriz?

Hele, son gazete, kitab ve mec-
mualardaki neşriyat ile imlâda,
ki anarşiden sonra kültür ve e-
debiyat sahasında değil, mektebler-
de tedrisat yapmaya imkân kal-
mış mıdır? Ahmed, Hâmid, Ce-
nab, ihtiyaç, muhtaç, ihtiyat, and
gibi en lüzumlu ve gündelik ke-
limeleri yazarken bunların imlâ
şekilleri ne olacak? Herkes, her
gazete, her mecmua, her kitab
kendine göre bir imlâ tarzı kul-
lanıyor. Bunun sonu neye var-
acak?

San'at, mebus, neşe... ve em-
sali kelimelerin iki türlü imlâsı
göze çarpıyor. Hangisi tercih olu-
nacak? Son dil kılavuzu ile ilk iç-
karılan kılavuzlar arasında yek-
diğerini nakseden imlâ şekilleri
bu güne kadar inzibat altına al-
namadı. Daha garibi yeni yazıla-
rımızın üzerindeki Cumhuriyet
kelimesi iki türlü yazılıyor:

Cumhuriyet, Cumhuriyet.

Bu korkunç anarşiye bir niha-
yet verilmiyecek olursa mektep-
lerde çocuklarımız dilimizi öğ-
retmeye imkân kalmıyacak...

Bir ilk okul talebesi ihtiyacın,
Ahmedin, ihtiyatın sonlarındaki
harfleri nasıl yazacaklardır?

Gerçi bu kelimelerin sonuna bir
sesli harf getirilerek telâffuza gö-
re yazılması icabeder, demek aca-
ba bu maksadı temine hizmet e-
debilecek midir? Halbuki, bu hu-
susta «Dil Encümeni» nin kabul
ettiği şu nazariye bütün bu müş-
külleri izaleye kâfi geliyordu:

«Türkçe kelimeleri sonunda b, d,
c bulunmaz, onların yerine p, t, g
getirilir.»

Bu kaide çığnendikten sonra
imlâda anarşi kendini gösterdi.

Esasen kelimelerin asıllarını
öğrenmek isteyenler için mükem-
mel bir lûgat kitabı vücade getir-
mek icabettiği halde şimdiye ka-
dar, ne bir lûgat, ne de bir gram-
mer ortaya konulmadı. Bu, mevcud
inzibatsızlığı bir kat daha art-
tırdı. Her dilde muhtelif ve Eti-
molojik lûgatlar müşkülleri yen-
diği halde bizde hâlâ, en basit ve
daima müracaat edilecek bir lû-
gat kitabı bile yazılmadı.

Bekçi, Attan, İhtiyaçtan gibi
kelimelerin imlâ şekilleri herke-
se nazaran değişmektedir. Bunun
için de kullanılan kaideye ra-
yet edilmediğinden anarşi alabi-
dine ilerliyor.

İncetme ve uzatma işaretin «i»
bile nerede kullanılacağını, nere-
de kullanılabileceği tereddütlere se-
bepler oluyor. Bu şartların altında
yabancı bir dilden tercümede de-
ğil, dilimizin istikrar ve tekâmü-
lünü temin etmek imkânsız bir
hale gelecektir.

Maarif Vekâletinin güzel bir te-
sebbüsünden doğan neşriyat kom-
gresinden sonra temmuzda top-
lanacağı haber veren Maarif Şû-
rasının bütün, bu mühim kültür
davalarını halle muvaffak olaca-
ğına kuvvetle inanmaktayız.

Biz, Maarif tâbirile daima mek-
tepleri kasdediyoruz. Halbuki,
maarif, yalnız mektepler değil,
bütün bir memleketin ilim ve kül-
tür siyaseti demektir. Her yurd,
baştan başa bir mektep, millet de
o mektebin istisnasız bir talebesi
olduğunu unutmayalım.

ORHAN RIZA AKTUNÇ

Biri 21 Yaşında Öteki 22..

(5 inci sayfadın devam)

Emanoel — Birincisinde bir ma-
damın el çantasını, ikincisinde de
boş bir valiz aldım.

Hâkim — Bu defa da bir otomo-
bil... Anlaşılan iki büyütmeğe ka-
rar verdiniz.

Edmon — Ben bir şey çalma-
dım. Namuslu bir delikanlıyım.

Hâkim — Siz namuslu bir de-
likanlı oasaydınız, arkadaşınızın
hırsızlık etmesine mâni olurdu-
nuz.

Edmon — Otomobil kullanıp
kullanmadığımı öğrenmek istemiş-
tim.

Mahkeme, iki dostu ikiye ay
hapse mahkûm ediyor.

Dr. Hafız Cemal

(LOKMAN HEKİMİ)

DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Divanyolu 104

Muayene saatleri: Pazar haric her

gün 2,5 - 6, Sah, Cumartesi 12 - 2,5

tıkara. Tel: 22398

TARZANIN OĞLU

Yazan: EDGAR RAYS

No: 1

Çeviren: FUAD SAMİH

«Marjori» in büyük sandalı, U-
gambi nehrinin akıntısına ken-
dini bırakmıştı. Sallana sallana
ve hızla gidiyordu.

Gemiciler, nehrin ağzından iki,
üç yüz metre açıkta demirli bu-
lunan «Marjori» ye kadar kürek
çekmek zahmetinden kurtulmuş-
lardı. Bir kısmı konuşuyor, şarkı
söylüyor; bir kısmı da uyuklu-
yordu.

Birdenbire nazarları sağ sahilde
bir noktaya dikildi. Yarı çıplak
bir adam, ümitsiz bir halde bağı-
rıyor, çırpıyor, kollarını sallı-
yordu.

Gemicilerden biri söylendi:
— Acaba kim bu?..

Lostromo cevap verdi:
— Beyaz bir adama benziyor...

Haydi, evlâdlar, küreklerle sarılı-
nız, sahile gidelim. Bakalım ne iş-
tiyor bu adam?..

Nehrin kenarına ulaştıkları za-
man, garib bir mahlûkun zayıf
ve kuvvetsiz bacaklarını sürüye-
rek kendilerine yaklaşılmaya ça-
lıştığını gördüler. Bu adamın za-
yif vücudu, çırpıplak denilecek
bir halde idi. Yalnız belinde, yerli
kabilelerin bellerinden dizlerine
kadar inen saz örtülerine benzi-

yen bir peştemal vardı. Gözlerin-
den dökülen yaşlar güneşten yan-
mış, esmerleşmiş yanaklarından a-
şağı süzülüyordu.

Lostromo sordu:
— Kimsiniz? Bu vahşi yerde ne
arıyorsunuz?..

Yabancı, söz söyleyebilecek hal-
de değildi. Sanki insanlığını, lisa-
nı unutmuştu. Bin müşkülâtla
ve boğuk bir sesle:

— Rica ederim size, dedi. Acı-
yınız bana... Bırakmayınız bura-
da beni!..

Gemiciler, ne cevap verecekleri-
ni bilmiyorlar, birbirlerinin yüz-
lerine bakıyorlardı:

Lostromo, bir an düşündü. son-
ra:

— Haydi, dedi. Gir sandala!...
Yabancı, «Marjori» de sıcak bir
çay, bir kadeh Rom içtikten son-
ra biraz kendine geldi.

Bu vahşi yerde on sene pek a-
cıklı bir hayat geçirdiğini, mah-
rumiyetlere, işkencelere maruz
kaldığını anlattı. İsminin Mihael
Sabrov olduğunu söyledi.

Fakat; bu ıssız, vahşi yere ni-
çin ve nasıl düştüğünden bahset-
medi.

Gemiciler çok müteessir olmuş-
lardı. Fazla bir şey sormadılar.

Bu insan taslağı ile eski açık-
göz, çevik ve yakışıklı Aleksî Po-
leviç arasında bir münasebet kal-
mamıştı. Bu vahşi yerde geçirdi-
ği on sene içinde bir çok defalar,
ciürüm ortağı Rifot gibi adam olun-
madığına teessüf etmişti.

Tarzandan ve yanından hiç a-
yrılmadığı vahşi, yırtıcı hayvan-
ların korkusundan ormanın en de-
rin, en kuytu yerlerine kaçıp sak-
lanmıştı.

Nihayet yamyamların eline düş-
müştü. Kabile reisi, her neden ise
hayatını bağışlamıştı. Fakat; ba-
zan buna da, yamyamlar tarafın-
dan parçalanıp yenmediğine de
camı sıkılıyordu. Tamam on sene
kabilenin eglencesi, maskarası ol-
muştu. Kadınlar, çocuklar kendi-
sini görünce alay ediyorlar, taş-
a tutuyorlardı. Artık yemeklerini,
köpek önüne atar gibi atıyorlar-
dı. Günün birinde mahlûk bir çi-
çek hastalığına tutuldu. Az kal-
sın ölüyordu. Bir çok ızdırab çek-
tikten sonra kurtuldu. Kurtuldu
amma, çehresi kalbura dönmüştü.
sefalet, mahrumiyet yüzünden
tanımlıyacak hale gelmişti. Anne-
si bile görse, kendi oğlu olup ol-

madığını tayinde güçlük çekecekti.
Saçları beyazlanmış, dişleri dö-
külmüştü. Hali tavri, yürümesi,
oturması hattâ söz söylemesi bile
başkalaşmıştı. Sanki, rakiblerini
sindiren, bir yumrukta kafalarını
ezen Poleviç o değildi.

Marjori zabıtları, tayfaları bu
insanlıktan çıkan adamın haline
acıdılar. Karnını doyurdular, elbi-
se verdiler. Teselli edici sözlerle
gönl

50 Liralık

Bir Elbiseyi Ter Mahvedebilir. Terin ıslattığı elbise kısa bir zamanda harap olmağa mahkumdur. Ter kibindeki tuzlu maddelerden dolayı ter, bilhassa ipekli kumaşları bozar. Elbise ve iç çamaşırlarınızı tere karşı muhafaza etmek için

SUDORONO PERTEV
Kullanınız.

DIKKAT: "Sudorono Pertev", teri, kesmez, sadece mecrasını değiştirir. Bundan dolayı vücudta hiç bir fenalığı yoktur.

Ter elbiseyi bozar!
SUDORONO PERTEV
KORUR

En Fazla Rağbet Bulan Pudranın Yeni Renkleri

MEŞHUR BİR Güzellik Mühassısı

Şu kıymetli tavsiyelerde bulunuyor:

— Rob ve şapkalarda olduğu gibi, pudra renklerinin de modası mütemadiyen değişir. Bunun içindir ki daima yeni ve cazib renkleri hemen Tokalon müessesinin güzelliği mühassısı tarafından piyasaya sürülmektedir.

★ **PECHE** — İlkbahar tuvaletleriyle ahenktar olan ve bilhassa sarı saçlılar için kestane rengine olanlara yakışan, şeftali yumuşaklığı tesirini yapan pudradır.

★ **BRUN SOLEİL** — Esmer tenler için gayet sevimli ve «Mat» bir tesir yapan ve bugün Paris'te pek fazla rağbet bulan pudradır.

★ **RACHEL - DORE** — Zayıf tiplere hafif ve mahrem bir parlaklık veren ve bilhassa süvare tuvaletlerine ahenktar bir pudradır.

Cazib ve sehhar renklerin bütün serisini tecrübe ediniz:

Bir çok kadınlar, maalesef tenlerine uygun renkteki pudrayı kullanmıyorlar. Bunun için yüzlerine makyaj olmuş ve sert bir manzara veriyor. Teninize uygun pudrayı bulmanın yegâne çaresi yüzünüzün bir tarafına bir renk ve diğer tarafına başka renk tecrübe etmektir.

Adresinizi yazınız. Size parasız olarak muhtelif renklerde 6 adet numunelik yeni Tokalon pudrasını göndereceğiz ve bu tecrübeyi kolaylıkla yapınız. Adres: İstanbul 622, posta kutusu (25 No. 1) Tokalon Pudrası servisi.)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Hidrokarbonlar» hakkındaki ihtira için alınmış olan 18 temmuz 1925 tarih ve 322/323 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk, ihtirai Türkiyede mevkiî fiile koymak için icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Yeni Radyo mevsiminin yaklaşması hasebiyle Beyoğlunda **BAKER** mağazaları müdüriyeti, bütün 1939 senesi

ZENITH RADYOLARI

Stoku üzerinde tenzilât ıcrasına karar vermiştir. Stokun tükenmesinden evvel istifade ediniz.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Tuğla imalindeki ameliyatta ıslahat hakkındaki ihtira için alınmış olan 22 temmuz 1931 tarih ve 1280 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir ve yahut ihtirai Türkiyede mevkiî fiile koymak için icara dahi verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Baker Ayakkabıları

Rahat ve sağlamdır.

Bu ayakkabıları almakla iktisad etmiş olacaksınız. Hali hazırda yerli ve ecnebi mahzenin çeşitlerimiz vardır. Geliniz, görünüz ve intihab ediniz.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Bilhassa hamızlı su ve hamızlı mayıta humuzu reffi usulü» hakkındaki ihtira için alınmış olan 25 ağustos 1937 tarih ve 2476 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına satılık ve yahut ihtirai Türkiyede mevkiî fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. idaresi ilânları

Muhammen bedeli 1.700 lira olan 10.000 kilo saf ve 2.000 kilo âdi hamızı kibrî 19-7-939 Çarşamba günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 127 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesailerle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyon müracaatları lazımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4842)

Devlet Denizyolları İşletme Umum Müdürlüğü İlânları

Adalar - Anadolu - Yalova hattı yaz tarifesi 6 tammuz 939 perşembe gününden itibaren tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır. (4856)

Sahip ve neşriyatı idare eden Başmuharriri
ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer: SON TELGRAF Matbaası

Çocuk Hekimi
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada her gün saat
15 den sonra. Tel: 40127

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murad Rami Aydın
Taksim - Talimhane, Tarlabagi
caddesi No. 10 Urfa apt.
Tel: 41553

Gayrimenkul Satış İlânı

Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Terekisine mahkemeye el konulup tasfiyesine karar verilen ölü Mecit Mehmet Karakaş uhtesinde bulunan Bakırköy Yenimahalle Hatboyu sokak 74 kapı 3 harita keza aynı mahalde 74 kipi, 4 harita, 70 kapı, 5 harita numaralı ve Bakırköy İncirli caddesinde 39 numara ve Yeşilköy Şevketiye mahallesi hat boyunda eski 6/1 yeni 1 ve 3 numaralı altı arsa açık arttırma suretile 8/8/939 tarihine müsadif salı günü saat 10 da satılacaktır. Satış bedeli yüzde yetmiş beşi bulmadığı takdirde 23/8/939 tarihine müsadif çarşamba günü saat 10 da ikinci arttırması icra edilecektir. Gayri menkullerin satış gününe kadar vergileri terekeye ait olup tellâliye resmi, ihale pulu, yirmi senelik taviz bedeli müşterisine aittir. Satış tapu kaydı mucibince yapılacaktır.

Tafsilât: Yenimahalle hat boyu 74 kapı 3 haritalı arsa 459 metre murabba olup tamamının kıymeti 688 liradır.

74 kapı 4 harita numaralı arsa 459 metre murabba olup tamamının kıymeti 688 liradır.

70 kapı 5 harita numaralı arsanın 459 metre murabba olup tamamının kıymeti 918 liradır.

İncirli caddesinde 39 numaralı arsa asfalt cadde üzerinde 638 metre murabba olup tamamının kıymeti 1100 liradır.

Yeşilköyde Şevketiye mahallesinde 1 ve 3 numaralı arsa iki parça olup mesahai sathiyesi 1450 metre murabba tamamının kıymeti 2176 liradır.

İsteklilerin yukarıda gösterilen gün ve saatte Beyoğlu Dördüncü Sulh Hukuk mahkemesine gelmeleri ve arttırmaya girebilmek için yüzde yedi buçuk nisbetinde pey akçesi yatırmaları ilân olunur.

Anadolu İdman Yurdundan:

2 temmuz Pazartesi günü yapılan kongrede ekseriyet olmadığundan atideki aynı ruznamenin müzakeresi için kongre ikinci defa 7 temmuz cuma günü saat on sekiz buçukta Anadoluhisarındaki Yurd merkezinde toplanacaktır. Ruzname:

- 1 - Cemiyetler kanununa göre yasanın tadili,
- 2 - İdare heyeti ve kontrolör raporlarının okunması,
- 3 - İdare heyeti, Kontrolör, Haysiyet divanının seçilmesi.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Mikdarı	Muh. Bedeli	Yüzde 7,5	Eksiltmenin	
		Lira Kr.	teminat	Şekli	Saatı
Baş ipi	18.000 Kgr.	9900 —	742 50	Kapalı zarf	15
Bel ipi	25.000 »	11200 —	843 75	» »	16
Tonga ipi	10.000 »	5885 —	441 37	» »	16

I — Şartnamelerindeki teslim müddetleri uzatılarak miktarları yukarıda yazılı baş ve bel ipi ile yine şartnamesi mucibince tonga ipi kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hiszalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 5/VII/939 Çarşamba günü Kabataşta Levazım Mubayaat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve numuneler her gün sözü geçen şubeden ve Komisyon Müstakil Müdürlüğünden parasız alınabilir.

V — Münakasaya iştirak edecekler mühürlü teklif mektuplarını kanunî vesailerle % 7,5 güvenme parası makbuz veya banka teminat mektubunu ihtiva edecek kapalı zarflarını ihale saatlerinden bir saat evveline kadar Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermekleri lazımdır. «4517»

Kandilli Kız Lisesi Satınalma komisyonundan:

Cinsi	Azami kilo mikdarı	Tahmin bedeli	İlk teminatı
		L. K. S.	Lira K.
Ekmek	25000	00 9 50	178
Kripel maden kömürü	125 Ton	15 50 00	145
Türk Antrasiti	35 »	24 00 00	63

Kandilli Kız lisesinin senelik ihtiyacı olan yukarıda miktar ve mahallen fiyatları ile teminatları yazılı yiyecek ve yakacak 17/VII/939 pazartesi günü saat 14 de İstanbulda Beyoğlu İstiklal caddesi 349 sayılı binada Liseler muhasebeciliğinde toplanan Okul komisyonunda açık eksiltme suretiyle ihalesi yapılacaktır. İsteklilerin 1939 yılı Ticaret dairesi vesikası ve teminat makbuzu ile belli gün ve saatte komisyona gelmeleri, şartnameler okuldan görülüp öğrenilir. (4726)

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Bitumlu maddelerden müntezir dispersiyon halinde sulu mahallüler ihzari ameliyesi» hakkındaki ihtira için alınmış olan 3 ağustos 1935 tarih ve 2048 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk, icadı Türkiyede mevkiî fiile koymak için, icara verileceği teklif edilmekte olmakla bu hususa fazla malûmat edinmek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

567/48 Molla Cafet
oğlu Ömer

ZAYI

İstanbul Belediyesinden aldığım ehliyetnamemi ve nüfus terkeremi zayı ettim. Yenisini alarak eğerimden eksiksinin hükmü yoktur.

Yemiş Hasıriskesinden aldığım dâlici Ahmed oğlu Memiş